SPOLOK ARCHITEKTOV SLOVENSKA

SLOVAK ARCHITECTS SOCIETY

JOZEF LACKO PRIZE 2024

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024

Cena profesora Jozefa Lacka 2024 / Jozef Lacko Prize 2024
34. ROČNÍK / 34th volume

Laureát: Ing. arch. Tomáš Rausz
Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny

9 788089 934225

SPOLOK
ARCHITEKTOV
SLOVENSKA
SLOVAK
ARCHITECTS
SOCIETY

Cena profesora Jozefa Lacka 2024
34. ročník súťaže o najlepší diplomový projekt

Spolok architektov Slovenska v spolupráci s Fondom na podporu umenia a s Fondom výtvarných umení organizoval 34. ročník Ceny profesora Jozefa Lacka, ktorá udeľuje prestížne ocenenie autorovi najlepšej záverečnej diplomovej práce za aktuálne uplynulý akademický rok. V septembri tohto roku sa úspešne uzavrel ostatný ročník tejto súťaže, určenej čerstvým absolventom, ktorej hlavná cena – Cena profesora Jozefa Lacka ako aj udelené odmeny – sú najvyšším možným ocenením absolventov všetkých škôl s architektonickým zameraním na Slovensku. Cena je trvalou poctou pamiatke výrazného a významného predstaviteľa modernej Slovenskej architektúry – profesora Jozefa Lacka, ktorý bol jedným z najhlavnejších predstaviteľov pedagogickej tradície dnešnej Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave.

Do súťaže bolo nominovaných, porotami jednotlivých architektonických škôl, 17 absolventských projektov. Tieto boli odporučené obhajobnými komisiami pre diplomové práce v jednotlivých partnerských univerzitách ako práce s najvyššou kvalitou a sú výsledkom interného výberu jednotlivých škôl, fakúlt, resp. architektonických katedier na ktorých už prebehli školské kolá tejto súťaže:

FAD STU Bratislava	8 prác
KA SvF STU Bratislava	2 práce
FZKI Nitra	2 práce
KA FU TU Košice	2 práce
KA VŠVU Bratislava	3 práce

Národné kolo ceny profesora Jozefa Lacka sa odohrávalo v prostredí nádhernej siene Dušana Jurkoviča, v sídle Spolku arcitektov Slovenska. Všetky súťažné projekty boli vopred nahraté na disk platformy Google classroom s názvom „CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024", ktorá vznikla pre potreby úložiska a platformy pre komunikáciu medzi tajomníkom a súťažiacimi. V uložisku boli uložené všetky súťažné projekty vo vysokom grafickom rozlíšení, ako aj sprievodné texty, správy, oponentské posudky a komentáre autorov. Link na tento zdieľaný disk bol v dostatočnom časovom predstihu k dispozícii na nahliadnutie nielen porote ale aj súťažiacim navzájom, ako aj redakcii ARCHINFO, ktorá jednotlivé nominácie po súhlase autorov, postupne publikovala na stránky archinfo.sk.

Dňa 17. 09. 2024 o 9:00 hod. zahájil podujatie krátkym uvítacím príhovorom odborný garant súťaže Jakub Hanták. Úvodného príhovoru, ktorým sa národné kolo otváralo sa ujal vice-prezident Spolku architektov Slovenska pre Bratislavský kraj, Juraj Herrmann, priblížil vážnosť tejto študentskej súťaže s dlhoročnou tradíciou a v závere zaželal všetkým úspešný deň. Jakub Hanták predstavil členov poroty, ktorých pre tento ročník menovalo SAS v zložení: architekti Daniel Bartoš, Andrea Macejková a Matej Honč – architekti ocenení, alebo nominovaní v niektorej z prestížnych Cien SAS. Tajomník poroty neskôr predstavil všetkých súťažiacich a pokračoval krátkou organizačnou informáciou o programe, časovom harmonograme a priebehu súťaže – forme a spôsobe prezentácie. Súťažiacich oboznámil aj s hlavnými kritériami výberu, ktoré sú pre porotu pri spôsobe hodnotenia a prístupu k výberu budúcich ocenených prác relevantné.

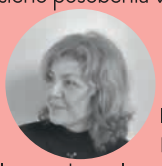
Hlavnými kritériami výberu, ktoré si porota stanovila, sa stali: úroveň konceptu, prínosu a filozofie návrhu. Úroveň kvality a znalosť architektonických a technických princípov. Úroveň kvality prezentácie návrhu, grafického a výtvarného spracovania. Porota sa následne podrobne oboznámila s autorským riešením, zámerom, obsahom a cieľom každej z nominovaných diplomových prác, ktoré boli odprezentované ich autormi. Po predstavení prác (v trvaní cca 10 min. / 1 autor) mala porota možnosť následne s každým z autorov diskutovať a v krátkej rozprave hlbšie vniknúť do ním predloženej a riešenej problematiky.

Po odprezentovaní všetkých prác bola komisia vyzvaná, aby práce vyhodnotila. Tu mali členovia poroty ešte priestor na preverenie si detailov (v priestoroch Galérie SAS boli vystavené všetky súťažné projekty spolu s modelmi), čím získali prípadné ďalšie potrebné informácie pre svoje zodpovedné rozhodovanie o výsledkoch.

Ing. arch. Daniel Bartoš / Compass Architekti

Tohtoročný prehľad nominovaných diel predstavil škálu náročných súdobých tém a rôznorodé prístupy ich spracovania – pragmatické, experimentálne až vizionárske, dalo by sa povedať. Vyčerpávajúce teoretické prípravy, odvážne koncepty a prepracované návrhové časti. Grafické spracovanie na vynikajúcej úrovni, svieži a sebavedomí prejav prezentujúcich patria už k štandardným sprievodným javom tejto súťaže. Diskusie ku jednotlivým prezentovaným prácam, ako aj záverečná rozprava poroty pri vyhodnocovaní boli príjemným a obohacujúcim osviežením náročného dňa. Ako veľmi pozitívny vnímam vzostup kvality prác z mimo bratislavských fakúlt. Ešte raz blahoželám nominovaným kolegom, ako aj ich pedagógom, a prajem všetkým do ich ďalšieho pôsobenia veľa elánu, invencie a vytrvalosti.

Ing. arch. Andrea Macejková / STOA architekti

Najvýraznejší dojem z hodnotenia bola dominujúca kvalita a komplexnosť prác, ktorú absolventi prezentovali. Vyspelosť architektonického uvažovania, grafického a verbálneho prejavu bola na vysokej úrovni. Bolo náročné vybrať z nominovaných prác tie najlepšie. Sympatické boli najmä neštandardné až vizionárske témy zadaní a ich návrh, kde sa autori prejavili ako tvorivé osobnosti, využívajúce medziodborové vedomosti. Vo všetkých dielach bola zrejmá odvaha riešiť problematické témy ako aj hľadať v štandardných úlohách svoj vlastný rukopis. Z celkovej úrovne prác je zrejmé, že absolventi sú dobre pripravení pre nastávajúcu odbornú prax, na čom majú zásluhu aj renomovaní architekti ako školitelia. Možnosť hodnotiť práce najlepších absolventov všetkých škôl bola zaujímavá a inšpirujúca skúsenosť. Je prínosné, že Cena profesora Jozefa Lacka rezonuje ako významné ocenenie.

Ing. arch. Matej Honč / Kilo Honč

Prierezovo vysoká kvalita predložených prác podtrhnutá interdisciplinárnymi presahmi a úprimnou motiváciou ísť za hranice požadovaného. Výber toho najlepšieho z krajiny dokázal vygenerovať podnetné diskusie, príjemné aj úsmevné chvíle, no predovšetkým dokázal motivovať a inšpirovať. Pre rôznorodosť zadaní a v neposlednom rade krátky čas, je náročné, objektívne a kriticky zhodnocovať výsledky prác, čo vnímam najmä ako nevyhnutný krok pre odovzdanie hlavnej ceny. Je ale rovnako dôležité vyzdvihnúť úspech, akým je samotná nominácia na Cenu profesora Jozefa Lacka a preto by som rád vyjadril uznanie a podporu všetkým nominovaným študentom a ich pedagógom. Je to skvelý úspech a verím, že dokáže motivovať v ďalšom pôsobení.

V zmysle Štatútu Ceny profesora Jozefa Lacka, porota vybrala prácu, ktorej udelila hlavnú cenu – Cenu profesora Jozefa Lacka, za akademický rok 2023/2024 a ďalších 5 prác, ktorých kvality zodpovedali špecifickému prínosu v niektorých vybraných oblastiach. Porota pracovala v zložení: Ing. arch. Daniel Bartoš ako predseda poroty, Ing. arch. Andrea Macejková, Ing. arch. Matej Honč a rozhodla nasledovne:

Hlavný partner
Zasadnutie poroty, výstavu
a publikáciu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

fond
na podporu
umenia

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Ing. arch. Tomáš Rausz – Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny
vedúci práce: Ing. arch. Andrej Boroš

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Cena za najkvalitnejšie komplexné naplnenie požadovaných kritérií súťaže o najlepšiu diplomovú prácu v aktuálnom akademickom roku. Udeľuje sa práci, ktorá najlepšie spĺňa kritériá súťaže o Cenu profesora Jozefa Lacka.
Autor práce: **Ing. arch. Tomáš Rausz**
Názov práce: **Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny**
Vedúci práce: **Ing. arch. Andrej Boroš**
Partnerská univerzita: **Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave**

ODMENA PRO FUTURO
Odmena za najpozoruhodnejšie vizionárske kvality návrhu riešenej problematiky
Autor práce: **Ing. arch. Peter Kopkáš**
Názov práce: **Mobilná pohotovostná nemocnica**
Vedúci práce: **akad. arch. Ing. Karol Gregor**
Partnerská univerzita: **Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach**

ODMENA PRO CIVITATE
Odmena za prínosné architektonické dotvorenie existujúcej urbánnej štruktúry a skvalitnenie mestského prostredia
Autor práce: **Ing. Klaudia Hamacková**
Názov práce: **Biele miesta na mentálnej mape mesta Žilina**
Vedúci práce: **Ing. Miroslav Čibik, PhD.**
Partnerská univerzita: **Katedra záhradnej a krajinnej architektúry, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre**

ODMENA PRO NOVUS
Odmena za novátorský netradičný prístup k riešeniu problematiky a úroveň výrazových a výtvarných hodnôt architektonického návrhu
Autor práce: **Mgr. arch. Soňa Polčová**
Názov práce: **Špongiové mesto**
Vedúci práce: **Mgr. art. Danica Pišteková, ArtD., Ing. arch. Tomáš Tholt, PhD.**
Partnerská univerzita: **Katedra architektúry, Vysoká škola výtvarných umení**

ODMENA PRO SPIRITU
Odmena za najlepšie filozoficko – ideové spracovanie východísk návrhu a vysokú, až spirituálnu úroveň architektonického riešenia návrhu
Autor práce: **Ing. arch. Elena Fedáková**
Názov práce: **LIMINAL**
Vedúci práce: **Ing. arch. Irakli Eristavi**
Partnerská univerzita: **Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach**

ODMENA PRO URBIS
Odmena za riešenie, ktoré je príspevkom pre skvalitnenie mestského prostredia a environmentálny prístup k riešeniu problematiky
Autor práce: **Ing. Henrieta Horváthová**
Názov práce: **Polyfunkčný objekt Kamenné námestie, Bratislava**
Vedúci práce: **Ing. arch. Iľja Skoček**
Partnerská univerzita: **Katedra architektúry, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita v Bratislave**

Zostavil **Ing. arch. Jakub Hanták**, tajomník poroty a odborný garant národného kola súťaže Cena profesora Jozefa Lacka, Bratislava, September 2024

Autorské reflexie
Laureát a odmenení

Ing. arch. Tomáš Rausz / LAUREÁT

Problematika ropných plošín ma zaujala svojou špecifickou typológiou. Desivá atmosféra obrovských kolosov, izolovaných od okolitého sveta, svojou jedinečnosťou otvára dvere rôznym utopistickým predstavám. Pri svojej práci som dlho uvažoval, ako sa na danú problematiku pozrieť, a nakoniec som si zvolil silno pragmatický prístup. Snaha vytvoriť si racionálny názor na takú komplexnú tému bola pre mňa najväčšou výzvou. Spočiatku neuchopiteľná téma sa však nakoniec ukázala ako veľmi zábavná a prínosná. Naučila ma, ako efektívne pracovať s údajmi vyplývajúcimi z rôznych technologických odvetví. Môj návrh sa opiera o dôkladnú analýzu a prichádza s vecným riešením aktuálneho problému početného vyraďovania ropných plošín z prevádzky. Pôvodnú funkciu ropného vrtu nahrádzam konceptom dátového centra, postaveného na princípoch imerzného (ponorného) chladenia serverov. Výhodou je výrazné zníženie potrebnej infraštruktúry, čo racionalizuje ekonomickú stratégiu návrhu. Novotvar zvýrazňuje ikonický výraz hustej spleti konštrukcií a vybavenia, ktoré definujú architektonický charakter existujúcich ropných plošín. Prácu som spracovával pod vedením architektov z ateliérov BIG a INFLOW.

Účasť v tejto súťaži považujem za veľké privilégium, a úroveň všetkých zúčastnených prác bola skutočne vysoká. Oceňujem profesionálny prístup a kvalitu organizácie. Súťaž je skvelý spôsob udržiavania kvality záverečných prác naprieč všetkými architektonickými školami.

Ing. arch. Peter Kopkáš / ODMENA

Štúdium architektúry som bral nielen ako štúdium, ale zároveň aj ako priestor na rozvoj a výskum. Takto som pristupoval aj pri tvorbe svojej diplomovej práce, ktorá bola orientovaná práve týmto smerom. Návrh prototypu mobilnej nemocnice vychádzal z aktuálneho problému súčasných a blížiacich sa katastrof a hľadania spôsobu ich riešenia. Venoval som sa problematike akútnej hospitalizácie obyvateľstva počas krízových situácii, analýze súčasných zdravotníckych zariadení, analýze ich limít, kladných a záporných stránok. Hľadal som spôsoby ako aplikovať najnovšie technológie v zdravotníctve či letectve a ich následný prínos pre typologické riešenie mobilných nemocníc. Vo finále som dospel k riešeniu prototypu mobilnej pohotovostnej nemocnice; (Mobile Emergency Hospital; MEH), ktorá je špecializovaným zariadením určeným pre poskytovanie pohotovostnej zdravotnej starostlivosti na rôznych miestach, najmä v reakcii na katastrofy, krízy alebo situácie, keď môže byť tradičná zdravotnícka infraštruktúra preťažená, nedostupná, poprípade z dôsledku vzniknutej katastrofy vyradená. Projekt MEH spočíva v návrhu troch prototypov pohotovostných, záchranárskych objektov, slúžiacich pre komplexnú hospitalizáciu raneného obyvateľstva od ich lokalizácie, cez prevedenie chirurgických zákrokov až po pooperačnú starostlivosť o pacientov. Zariadenia zohrávajú kľúčovú úlohu pri poskytovaní včasnej a efektívnej lekárskej starostlivosti v náročných situáciách, čím prispievajú k celkovému úsiliu o reakciu na núdzové situácie.

Vážim si, že porota dokázala prijať a ohodnotiť projekt, ktorý prekračuje klasické poňatie architektúry. Odmena PRO FUTURO je pre mňa cenným uznaním, nielen verejným prijatím tejto vizionárskej myšlienky ale aj pre mňa osobným popudom pre budúci progres v oblasti výskumu. Na záver by som chcel poďakovať svojmu školiteľovi, Ing. arch. Karolovi Gregorovi, ktorý mi umožnil rozvíjať moje vízie a venovať sa tejto rozsiahlej a ťažko uchopiteľnej téme.

Ing. Klaudia Hamacková / ODMENA

Biele miesta na mentálnej mape mesta Žilina sa stali pre mňa viac než len témou diplomovej práce. Stali sa akýmsi kľúčom k pochopeniu komplexnosti mestského prostredia a jeho potenciálu. Počas niekoľkých mesiacov intenzívneho výskumu a tvorby som si uvedomila, aký významný vplyv môžu mať nevyužité mestské priestory na kvalitu života obyvateľov. Táto práca ma nielen obohatila o nové poznatky, ale tiež hlboko ovplyvnila môj pohľad na mesto a na moju vlastnú úlohu v ňom. Počas písania som podvedome stále zvyšovala nároky na kvalitu, pretože som chcela, aby výsledky boli nielen teoreticky podložené, ale aj prakticky využiteľné. V kontexte súčasných trendov v urbanizme, ktoré kladu dôraz na revitalizáciu mestských priestorov a participatívnu tvorbu miest, sa problematika nevyužitých parciel javí ako mimoriadne aktuálna. Prostredníctvom komplexnej analýzy bielych miest v Žiline som sa snažila identifikovať ich potenciál a navrhnúť konkrétne riešenia pre ich revitalizáciu. Vypracovala som súbor odporúčaní, ktoré môžu slúžiť ako manuál pre mestá alebo proaktívnych súkromných vlastníkov pri ich transformácii na plnohodnotné verejné priestory. Odporúčania sú navrhnuté tak, aby boli flexibilne aplikovateľné samostatne, alebo kombinované do komplexných riešení s rôznorodými prvkami a funkciami. Významnou časťou práce bolo vypracovanie modelov funkčnej obnovy piatich vybraných prieluk s cieľom ich organického začlenenia do celkovej štruktúry mesta. Práca tak prináša komplexný materiál s návrhmi na revitalizáciu prázdnych miest v našich mestách a otvára cestu k ich premene na funkčné verejné priestory s prínosom pre celú komunitu.

Odmenu PRO CIVITATE prijímam s hlbokou pokorou. Je pre mňa cenným uznaním, že práca, ktorú som venovala skúmaniu bielych miest, oslovila odborníkov zo Spolku architektov. Teším sa, že porota zdieľa môj názor na to, že nevyužité priestory predstavujú obrovský potenciál pre zlepšenie kvality života v našich mestách. Toto ocenenie potvrdzuje, že krajinná architektúra zohráva kľúčovú úlohu v tvorbe udržateľného a kvalitného mestského prostredia. Na záver by som chcela vyjadriť vďaku môjmu školiteľovi, Ing. Miroslavovi Čibikovi, PhD., ktorý mi umožnil venovať sa tejto zaujímavej téme a poskytol mi odborné vedenie. Bez jeho podpory by táto práca nevznikla.

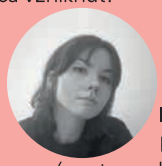

Mgr. arch. Soňa Polčová / ODMENA

Téma diplomovej práce vychádza z experimentovania so špecifickým bioplastom na báze ryžového papiera, ktoré začalo už v prvom ročníku magisterského štúdia. Tento materiál disponuje radom mäkkých vlastností ako zmršťovanie, zakrivovanie, zmena mäkkosti, absorpcia vody a degradácia, ktorými sa výrazne odlišuje od bežne využívaných materiálov v architektúre. Pri práci ma tak zaujíma ako môžu prirodzené vlastnosti bioplastu ako dynamického materiálu, priniesť nové možnosti navrhovania a prežívania architektonických priestorov. Idea projektu spočíva vo vnímaní biologických materiálov ako komplexných systémov, ktoré sú schopné zadržiavať, absorbovať a postupne vyparovať dažďovú vodu, v husto zastavaných mestských oblastiach. Tento koncept sa posúva ďalej od konvenčného využitia zelených striech, vodných a priepustných plôch, k využívaniu formálnych, materiálových a štrukturálnych špekulácií. Predstavuje špekulatívnu štruktúru, ktorá stiera hranice medzi umelým a prírodným. Ako potenciálny senzor, filter či zariadenie dokáže indikovať rôzne pre ľudské oko neviditeľné zmeny v prostredí a transformovať limity konvenčných typológií urbanistických či architektonických prvkov. Vytvára dialóg, medzi riadenými procesmi výroby a mikroprocesmi transformácie materiálu. Ako neustále sa meniaci organizmus by mohol vyplniť prázdne miesta v mestských oblastiach a ochladzovať ich, okupovať fasády, prechádzať námestiami alebo prenikať do brownfieldov. Podobne ako strom, ktorý sa mení s každým ročným obdobím, špongia absorbuje, napučnieva, vyparuje sa, krčí sa a postupne degraduje, pričom podpornú štruktúru zanecháva neporušenú, pripravenú na opätovné naplnenie.

Chcela by som sa poďakovať porote za ocenenie môjho prístupu

a tejto práce odmenou PRO NOVUS, a predovšetkým vedúcim ateliéru Architextúra, Danici Pištekovej a Tomášovi Tholtovi, za vždy inšpiratívne konzultácie, porozumenie, formovanie a priestor, v ktorom mohla moja práca vzniknúť.

Ing. arch. Elena Fedáková / ODMENA

Liminalita je vo svojom základe prechodnou, prahovou skúsenosťou. Je podmienená pohybom. Nie je možné v liminalite ostať. Nemalo by to zmysel. Je podstatné dverami prestúpiť, nezastať na prahu. Ako sa blížil záver môjho štúdia na vysokej škole, čoraz viac som si uvedomovala, ako je prechod do inej etapy života dôležitým, hoci častokrát bolestivým procesom. V poslednom ročníku, pri hlbšom ponore do problematiky liminálnych fenoménov, som si plne uvedomila, že sa v hraničnej fáze sama nachádzam. „O rok na tomto nebude záležať." vravím si v náročných obdobiach, pričom táto veta dokonale vystihuje tak podstatný a nikdy nekončiaci postup cez liminálne obdobia k cieľu, ktorý vlastne ani nie je známy, či dokonca dôležitý. Hlavné je nezastať na vrchole zmeny. Návrh objektu krematória v Prešove vznikol z liminálnej podstaty, ale aj osobnej potreby vyrovnania sa s tou najviac drastickou a pritom najviac prirodzenou prechodnou fázou vôbec, so smrťou. Práca priamo skúmala možnosti architektúry v tak náročnej a emočne vypätej hraničnej situácii, ako je posledná rozlúčka s blízkou osobou. Celé dielo je preto navrhované ako prahové miesto, stret sveta živých a mŕtvych. Hoci liminálna architektúra ponúka možnosť prestupu, pohybu, prechodu, limity hmotného sveta sú obmedzené a preto ide častokrát len o metaforické nazretie do iného prostredia, do inej fázy, a ponecháva tak priestor na osobnú skúsenosť a vnútorné skúmanie aktuálneho liminálneho prežitku. Objekty sú chápané ako steny/ rozhrania medzi svetom a podsvetím, pričom s ich prienikom je zaobchádzané veľmi citlivo s ohľadom dôstojnosť pohrebného obradu. Poskytujú len malý a dôsledne riadený náhľad do krajiny, dôraz kladú na prechodný charakter rituálu, na filozofickú a duchovnú stránku procesu.

Vážim si preto, že odborná komisia ocenila tieto aspekty projektu, nakoľko som ich v procese návrhu krematória považovala za kľúčové. Smrť v diplomovej práci definujem ako veličinu prechodu, liminalnu fázu, prestup z jedného stavu do druhého. Je pre mňa zasadné, že porota dokázala prijať takéto chápanie smrti za filozoficky dostatočne akceptovateľné, a následne plne rozpoznala architektonické zhotnenie fenoménu liminality v projekte krematória. Pozitívny vplyv na definitívny výsledok návrhu mali nepochybne architekti z ateliéru zerozero pod vedením Irakliho Eristaviho, ktorý bol vedúcim tejto diplomovej práce. Mimoriadne oceňujem ich profesionálne rady z oblasti architektúry a vážim si každú ideovú debatu, ktorú som s nimi mohla viesť.Významnou pomocou pri návrhu bola aj návšteva krematória v Košiciach, kde sme sa streli s odborným a obetavým prístupom všetkých prítomných zamestnancov. Liminalita je všadeprítomná sila, ktorá dáva nášmu bytiu charakter, uvádza veci do pohybu. Je procesom reflexie, individualizácie, a po dokončení diplomovej práce už dokážem plne oceniť hodnotu prahových skúseností a dôležitosť prežitku prestupu dverami, chodbou, životom, smrťou...

Ing. Henrieta Horváthová / ODMENA

Kontroverzná téma Kamenného námestia bola od začiatku veľkou výzvou. Územie, na ktorom sa rozprestiera obchodno-spoločenský dom, ktorý sa ani za desaťročia nedokázal integrovať do mestskej štruktúry a pozostatky domov z 20. storočia sú obrazom turbulentnej urbanizácie, ktorou si toto územie prešlo. Výsledkom je nekvalitný priestor v centre mesta Bratislavy. Tento problém nielenže vylúdňuje centrum mesta, ale aj negatívne ovplyvňuje rozvoj okolitých miest v Bratislave. Téma, ktorá rozdeľuje ľudí na dva tábory. Kompletne asanovať existujúce objekty na námestí alebo zachovať hodnotné architektonické diela a pracovať s existujúcimi objektmi. My sme sa rozhodli pre udržateľnejšiu cestu, pre zachovanie kontinuity rastu mestskej štruktúry. Nechceli sme aby sa územie Kamenného námestia opäť drasticky menilo, snažili sme sa pracovať s potenciálom, ktorý v sebe ukrýva. Diplomová práca po komplexnej analýze územia má navrhnúť riešenie, ktoré dotvorí narušenú mestskú štruktúru bez akýchkoľvek asanácií. Konkrétny návrh začína dotvorením mestského bloku novou hmotou, ktorá sa napája na štítové steny existujúceho Steinerovho domu. Navrhovaná hmota nám zrazu vytvára nové definované verejné priestory. Avšak po hlbšej analýze hustoty zastavanosti tohto mestského bloku som sa rozhodla jeden z týchto priestorov zastavať. Nové objekty dotvárajú mestskú štruktúru, svojou funkciou napĺňajú potreby moderného centra, vytvárajú nové verejné priestory a námestia.

Odmenu PRO URBIS, ktorú táto práca dostala, bola uznaním za dlhé mesiace práce a potvrdením dôležitosti zaoberania sa náročných tém, ktoré sa nás všetkých týkajú. Som vďačná, že porota odmenila práve túto prácu spomedzi množstva kvalitných diplomových projektov. Byť súčasťou tejto súťaže ceny profesora Jozefa Lacka, bolo pre mňa veľmi prínosným. Obdivujem zápal organizátorov pre danú vec, pre šírenie dobrej osvety a kvalitných projektov širšej verejnosti. Na záver by som rada poďakovala Ing. arch. Iľjovi Skočekovi, ktorý bol mojim tútorom posledné dva roky štúdia na inžinierskom stupni. Jeho odborné znalosti, pohľad na architektúru a zmysel pre detail výrazne inšpirovali moju tvorbu a vnímanie architektúry. Veľmi si vážim jeho ochotu, čas, záujem a pozitívny prístup, ktorý mi venoval.

ODMENA PRO SPIRITU
Ing. arch. Elena Fedáková - LIMINAL
vedúci práce: Ing. arch. Irakli Eristavi

Laureát
CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024

Cena za najkvalitnejšie komplexné naplnenie požadovaných kritérií súťaže o najlepšiu diplomovú prácu v aktuálnom akademickom roku. Udeľuje sa práci, ktorá najlepšie spĺňa kritériá súťaže o Cenu profesora Jozefa Lacka

Ing. arch. Tomáš Rausz

Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny

Vedúci práce: Ing. arch. Andrej Boroš
Partnerská univerzita: Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Anotácia

Návrh sa opiera o dôkladnú analýzu a prichádza s vecným riešením aktuálneho problému početného vyraďovania ropných plošín z prevádzky. Pôvodnú funkciu ropného vrtu nahrádzam konceptom dátového centra, postaveného na princípoch imerzného (ponorného) chladenia serverov. Výhodou je výrazné zníženie potrebnej infraštruktúry, čo racionalizuje ekonomickú stratégiu návrhu. Novotvar zvýrazňuje ikonický výraz hustej spleti konštrukcií a vybavenia, ktoré definujú architektonický charakter existujúcich ropných plošín.

Hľadal som funkciu, ktorá by mohla byť riešením pre vlastníkov plošín, prichádzajúcich o doteraz dobre fungujúci biznis. Z množstva uvažovaných riešení sa nakoniec ukázalo dátové centrum ako najefektívnejšie, pretože minimalizuje potrebnú infraštruktúru, potrebu výrazného zásahu človeka a má vysoký modulárny potenciál. K takmer autonómnemu fungovaniu potrebuje iba dostatočný zdroj energie, zdroj vody pre chladenie serverov a pripojenie na internet. V snahe vytvoriť realistický názor na problematiku bolo nutné získať množstvo dát vychádzajúcich napríklad z analýz technológii samotných ropných vrtov, možností získavania energie, analýzy ropného priemyslu, ekonomického potenciálu či špecifických parametrov serverovní. Veľkým prínosom boli aj priame konzultácie so zahraničnými odborníkmi v oblasti aerodynamiky či manažmentu dátových centier.

Z posudku vedúceho práce

Diplomová práca spĺňa požiadavky vyplývajúce zo zadania Oceľový ostrov – Revitalizácia ropnej plošiny a študent naplnil tému ponúkané príležitosti najmä v týchto okruhoch: 1. Analytická časť práce je vypracovaná na výnimočne vysokej úrovni a prináša obsahovo silný, graficky zrozumiteľne a atraktívne poňatý prehľad problematiky ropných plošín. 2. Podrobné preskúmanie väčšieho množstva možných funkčných využití adaptácie ropnej plošiny je vypracované s dostatočnou hĺbkou preskúmania všetkých aspektov vplyvu navrhovanej adaptácie ropnej plošiny, dokonca aj po ekonomickej stránke. Funkciu dátového centra s doplnkovým ubytovaním považujem za vhodne zvolenú a perspektívnu funkciu adaptácie ropných plošín s najväčším pozitívnym dopadom z pohľadu redukovania uhlíkovej stopy. 3. Architektonické stvárnenie návrhu veľmi dobre reaguje na environmentálne aspekty z pohľadu navrhovaného technologického vybavenia objektu a na dostatočnú robustnosť a nadčasovú estetiku zvolených materiálov. Celkový výraz doplnenej hmoty do existujúcej ropnej plošiny na vysokej kvalitatívnej úrovni a študent preukázal excelentný prehľad súčasnej architektúry a kreatívne riešenie rôznych častí a detailov objektu. Za nevyužité príležitosti prípadne za slabé

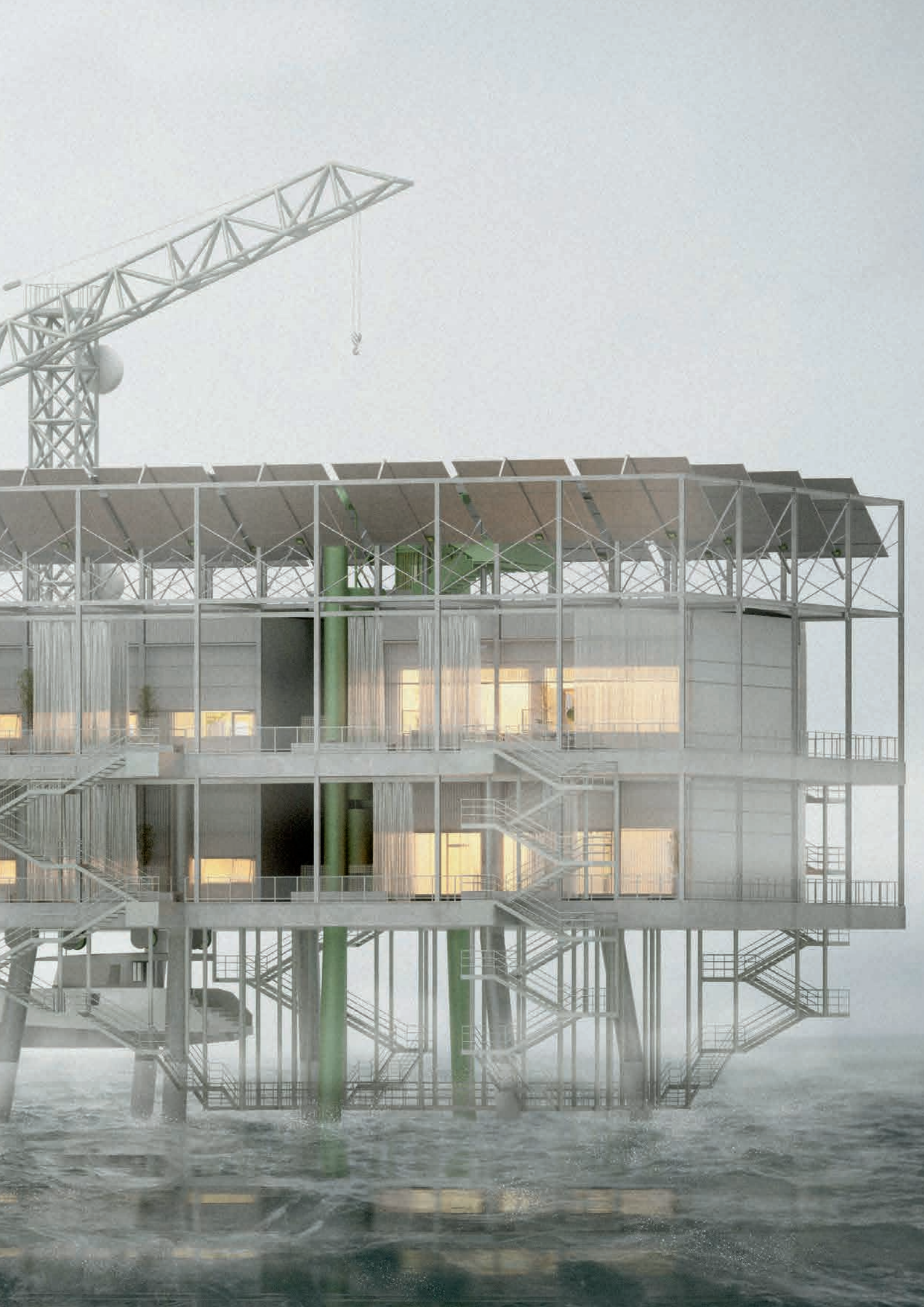

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

„Práca IRON CLOUD rieši stále aktuálnejší a globálny
problém konca životnosti existujúcej stavebno - technickej infraštruktúry.
Konkrétne prezentuje názor na riešenie témy konca životnosti ropných plošín, podporený
vyčerpávajúcou analytickou časťou a jasne čitateľným procesom vývoja konceptu.

Návrh disponuje presahmi, zohľadňuje viaceré aspekty pri definovaní limitov a potenciálu riešenia.
Vo výsledku jasne definuje pragmatické a premyslené riešenie prezentované súčasným architektonickým jazykom.

Celkovú vysokú kvalitu spracovania tejto diplomovej práce podčiarkuje aj jej prehľadná štruktúra a
vynikajúca úroveň grafického spracovania.
Práca predstavuje kvalitatívnu úroveň s reálnym potenciálom uspieť na poli domácej i medzinárodnej konkurencie.
Podľa názoru poroty disponuje všetkými aspektmi výnimočného spracovania a komplexnosti,
preto bola ohodnotená ako víťazná."

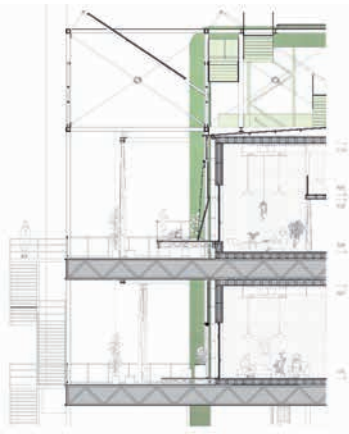
stránky práce je možné považovať nasledovné: 1. Časť objektu s doplnkovým ubytovaním by mohla priniesť širšie zapracovanie poznatkov biofilického dizajnu prihliadnuc na to, že obyvatelia ropnej plošiny budú obývať izolovaný oceľový ostrov. Práca zodpovedá nárokom na diplomové práce a vyzdvihujem hlavne systematickú prácu počas semestra, pravidelnú účasť na konzultáciách a veľkú snahu a motiváciu projekt neustále zlepšovať. Tomášovi prajem vela úspechov v profesionálnom živote. **Ing. arch. Andrej Boroš**

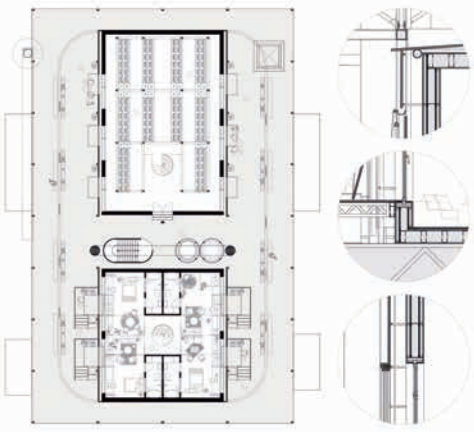
Z posudku oponenta diplomovej práce

Diplomová práca sa venuje netradičnej téme transformácie ropných plošín. Špecifický typ "morských brownfieldov" pritom v sebe ukrýva okrem romantického konceptu oceľového pustého ostrova komplexnú problematiku ako dokazuje autor podrobnými analýzami. Venuje sa pritom ich limitom a potenciálom a to ako v malej mierke jednotlivých štruktúr a ich typov ,tak aj vo väčšej mierke vzhľadom k ich rozmiestneniu a vplyvu na lokálny i globálny kontext. Analýzy sú výborne podložené dátami a prezentované čitateľnou formou. Autor pracuje umne s ich výsledkami a ďalej rozoberá možnosti transformácie ich využitia. Výber funkcie dátoveho centra je pragmatickou voľbou, ktorá má svoje opodstatnenie v rámci snahy o udržateľnosť. Doplnková obytná funkcia pre personál dátového centra je volená na základe nevyhnutnosti aktuálnych technológií a ich obsluhy. V tomto smere by bolo možné ďalej rozvíjať potenciál doplnkovej funkcie, vzhľadom na technologický progres v oblasti robotiky a automatizácie v posledným období. Z analyzovaných potenciálnych funkcií by pritom boli vhodné viaceré smery pre simultánne fungovanie s dátovým centrom ako vedecká stanica, či zážitkové ubytovanie, najmä v kontexte spomínaných antropogénnych koralov. V ďalšom rozvíjaní témy by akiste bolo možné uvažovať s postupnou transformáciou súčasnej navrhovaného bývania. Samotný návrh pokračuje vo svojej pragmatickej podobe so zreteľom na udržateľnosť a pracuje s inovatívnymi prvkami ako kondenzačná akumulácia vody, či využívanie veternej energie, alebo vodné, imerzívne chladenie a rekuperácia odpadového tepla. Jednotlivé rozhodnutia aplikácie týchto prístupov nie sú pritom samoúčelné, ale sú podporené analýzami efektívnosti daného riešenia. Novotvar využíva ako výrazové prostriedky reinterpretáciu elementov z lodnej dopravy , pričom sa inšpiruje vlnou "high tech" v architektúre, ktorá takisto pracovala s podobnými princípmi. Výsledok tak preberá racionalitu výrazu inžinierskych riešení a kombinuje ju so súčasným architektonickým jazykom v súlade so zvoleným pragmatickým prístupom. Otázna je však možnosť podporenia prezentácie špecifickej identity ropných plošín v kontexte generickej palety výrazových prostriedkov objavujúcich sa v konvenčnej výstavbe. Netradičná typológia dátového centra s doplnkovým prechodným ubytovaním je dobre zvládnutá, pričom plánovite pracuje s členitosťou limitovaných priestorových možností vo forme vrstvenia priestorov. Práca má vynikajúcu grafickú úroveň a je prehľadne štruktúrovaná. **Ing. arch. Viliam Zajíček, PhD.**

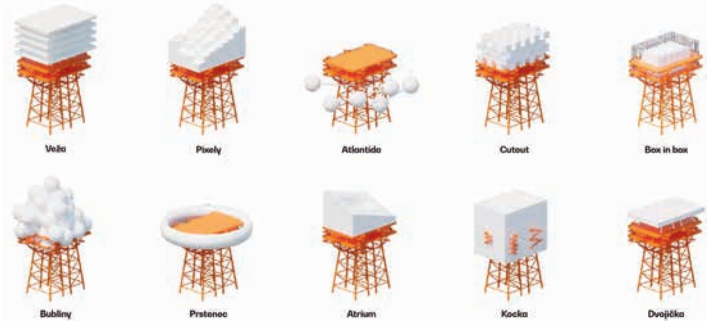

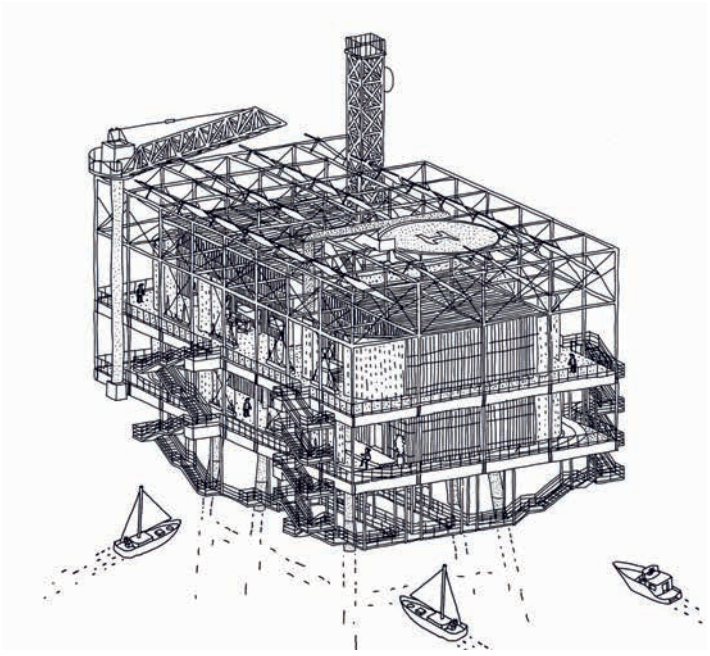

Odmena
PRO FUTURO

Odmena za najpozoruhodnejšie vizionárske kvality návrhu riešenej problematiky

Ing. arch. Peter Kopkáš
Mobilná pohotovostná nemocnica
Vedúci práce: akad. arch. Ing. Karol Gregor
Partnerská univerzita: Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach

Anotácia

Diplomová práca sa venuje problematike akútnej hospitalizácie obyvateľstva počas krízových situácii. Hlavným cieľom práce je vytvorenie návrhu prototypu mobilnej pohotovostnej nemocnice; (Mobile Emergency Hospital; MEH), ktorá je vizionárskym objektom spájajúcim architektúru s leteckou technikou, určeným na medicínske účely. Táto práca spočíva v analyzovaní a využití najnovších medicínskych zariadení a technológií, ich možný prínos pre architektúru a technické riešenie nemocníc. Mobilná pohotovostná nemocnica vychádza z princípu mobilnej poľnej nemocnice, ktorá je špecializovaným zariadením určeným pre poskytovanie pohotovostnej zdravotnej starostlivosti na rôznych miestach, najmä v reakcii na katastrofy, krízy alebo situácie, keď môže byť tradičná zdravotnícka infraštruktúra preťažená, nedostupná, poprípade z dôsledku vzniknutej katastrofy vyradená. Jednotky MEH sú nasadzované na rýchle zriadenie dočasného zdravotníckeho zariadenia v oblastiach postihnutých katastrofami, v konfliktných zónach či počas rozsiahlych kritických udalostí. Tieto zariadenia zohrávajú kľúčovú úlohu pri poskytovaní včasnej a efektívnej lekárskej starostlivosti v náročných a nepredvídateľných situáciách, čím prispievajú k celkovému úsiliu o reakciu na núdzové situácie.

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

Diplomová práca Petra Kopkáša zaujala asi najviac zo všetkých prác vzhľadom na neobvyklú tému. Lietajúca pohotovostná nemocnica však nemusí byť až takou vzdialenou potrebou vzhľadom na súčasné klimatické zmeny a celkové geopolitické dianie vo svete. Prekvapivým však nebola len téma ale najmä ideové riešenie a komplexnosť spracovania. Hlboká analýza leteckej a medicínskej problematiky, z ktorej vyplýva syntéza poznatkov a technologický návrh, je z pozície komisie architektov ťažko hodnotiteľná. V posúdení spracovania týchto oblastí sme využili posudky odborných oponentov diplomovej práce – lekára a leteckého inžiniera, v ktorých sa konštatuje vysoká úroveň spracovania témy .

Známky kvalitného riešenia sú zreteľné v exteriérovom aj interiérovom dizajne navrhnutých prvkov. Prepracovaný návrh dispozičných riešení, s jasnými princípmi prevádzkových vzťahov je zložitý aj v štandardných návrhoch nemocníc. Ich aplikácia do kruhového pôdorysu a diskovej hmoty je o to náročnejšia. Schopnosť zvládnuť túto úlohu poukazuje na koncepčné myslenie a dobrú priestorovú predstavivosť autora. V grafickom prejave a v úrovni spracovania 3D modelov vnímame kvalitné výtvarné cítenie. Kultivovaný prejav autora s jasnou prezentáciou práce dotvoril celkové vyznenie diela. Na záver konštatujeme, že dielo má vysoký potenciál na jeho ďalšie prehĺbenie a prípadné možné použitie v praxi.

Z posudku oponenta diplomovej práce

Posudok oponenta zohľadňuje iba oblasť leteckej domény a súlad s metodickým pokynom OS/TUKE/H1/01. Na definíciu a pôsobnosť IZS autor mohol použiť legislatívne a odborné texty (napr. zákon 129/2022). Autor neuvádza pri obrázkoch (príklad č.1 a 2) zdroje. Nie je vhodné, aby v diplomovej práci autor používal Wikipédiu ako zdroj. Kapitola 2.1. Časti Zníženie ťahu a Aerodynamika sú totožné a nie samostatné oblasti a to autor mohol zohľadniť v kapitole a nasledujúcich textoch. Autor sa zameral na základný úvod do problematiky súvisiacej so zadaním práce z oblasti leteckej konštrukcie a techniky. S ohľadom na koncepčné riešenie MEH s aplikovateľnosťou v budúcnosti autor vybral jedno z možných riešení pohonného systému schopného prevádzkovať letecké zariadenie vybraného typu. Odklon od zaužívaného členenia a doménového zaradenia avionických a iných systémov lietadiel nepovažujem za nedostatkové s ohľadom na ciele práce a vnímam ich ako pozitívny aspekt s cieľom zohľadniť požiadavky leteckej techniky. Negatívum návrhu riadiacej miestnosti (4.01) nie je vhodný nakoľko sú prechodové miestnosti s inými nie kritickými zariadeniami (fitko, spoločenská miestnosť). V prací som neidentifikoval núdzové/evakuačné cesty, ktoré sú v oblasti leteckej techniky prepravujúce personál kritickou časťou návrhu a certifikácie.

M. Eng. Ing. Marek Košuda, PhD., Katedra avioniky, Letecká fakulta, Technická univerzita v Košiciach

Z posudku oponenta diplomovej práce

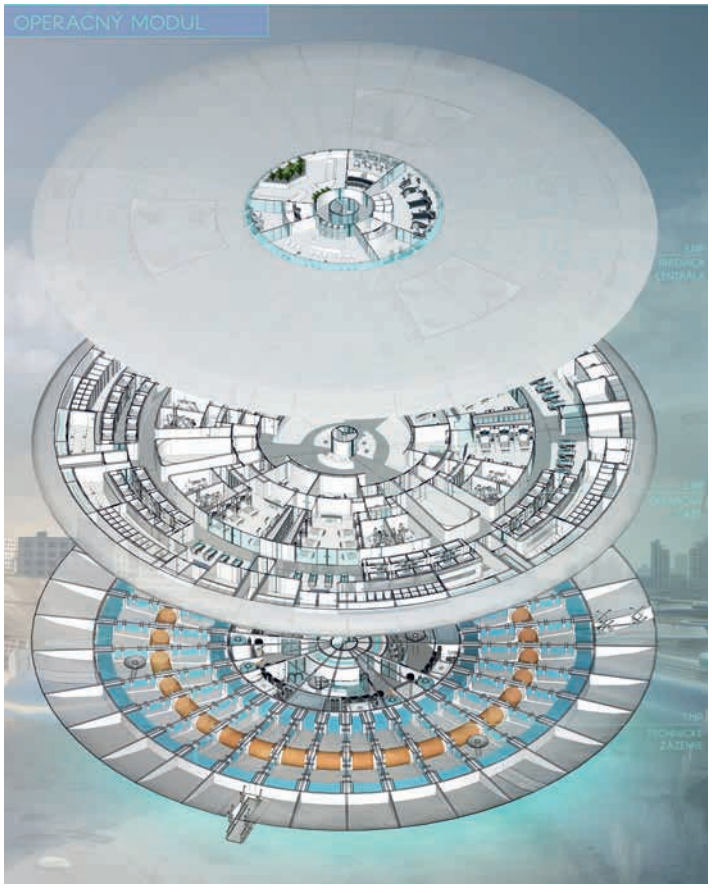
V letním semestru 2022 byl Petr Kopkáš na výměnném pobytu na Fakultě Umění a Architektury na Technické Univerzitě v Liberci. Během svého pobytu absolvoval magisterský předmět "Konstrukce a Forma II," který na fakultě vyučujia který se převážně zabývá biomimetikou. V rámci předmětu jsem poznal jeho vášeň pro vizionářskou a futuristickou architekturu a design. Předložená diplomová práce je dobrým důkazem jeho přetrvávajícího zájmu o objevování a navrhování vizionářských konceptů. Velice oceňuji jeho odvahu, motivacia píli, s kterou vypracoval předloženou práci. Navrhování futuristických konceptů je vždy mnohokrát složitější v porovnání s navrhováním běžných projektů, které jsou konformně situované v zažitých architektonických, technologických a společenských mantinelech. Samozřejmě a bezesporu pokud budeme chtít nalézt nějaké nedokonalostiz hlediska technologie a realných možností implementace konceptu, tak narazíme na spoustu otevřených otázek, nicméně žádná z důležitých technologických aspektů projektu, ať už ve sféře medicíny nebo konstrukce a leteckého inženýrství, nezůstává bez důkladné rešerše. Samotné designové a architektonické řešení MEH vykazuje známky vyspělosti. Dispoziční řešení a vztahy jednotlivých funkcí/modulů MEH (operační, lůžkový a pohotovostní) jsou pečlivě promyšlené. Dispoziční řešení je doplněno prostorovými diagramy a vizualizacemi, které obsahují výbornou úroveň detailu. Tato skutečnost je významná hlavně s ohledem na relativně složitý tvar modulů. Prostory jsou navržené s designovým citem a 3D modely jsou velmi propracované.

Saman Saffarian, Fakulta Umění a Architektury, Technická Univerzita v Libercie

Z posudku oponenta diplomovej práce

Vypracovanie posudku tejto práce som prijal s nadšením vzhľadom na tému práce. Ako lekár so špecializáciou z úrazovej chirurgie a zároveň fanúšik moderných technológii si dovolím sa vyjadriť ku kapitolám č. 1.4 a 3. z pohľadu klinika. V kapitole 1.4 autor popisuje nové technológie v zdravotníctve, ktoré by mohli byť v bližšej alebo vzdialenejšej budúcnosti aplikované do klinickej praxe. Autor správne uvádza využitie robotickej chirurgie do klinickej praxe, ktorá sa už aj na Slovensku využíva najmä pri operáciach v oblasti malej panvy. Dovolím si tvrdiť, že samotná chirurgia sa za posledné storočie v samotnom princípe nezmenila. Revolúciou by mohlo byť zavedenie rutínnej robotickej chirurgie. V kombinácii s rozvojom AI by mohli v vzdialenejšej budúcnosti kompletne nahradiť prácu chirurgov. Autora diplomovej práce chvalím za zmienku robotickej protetike (ortotike). V súčasnej dobe pre pacientov po amputácii končatín máme k dispozícii biologické protézy obsahujúce mikroprocesory a senzory, ktoré výrazne uľahčujú ich denné aktivity. V súčasnej dobe svetové zdravotníctvo bojuje s akútnym nedostatkom nižšieho zdravotného personálu, vzhľadom na charakter a platové ohodnotenie práce. Autor správne v práci zmienil možné zavedenie nemocničných robotov, ktoré by vykonávali transport pacientov, zdravotníckeho materiálu a iné pomocné práce. Autor v podkapitole 1.4.4 uvádza možné zavedenie nanorobotiky v medicíne, ktorá sa považuje za budúcnosť najmä v odbore onkológie a onkochirurgie. Nanoroboty dopravujúce liečivo selektívne k nádorovým bunkám, môžu radikálne zlepšiť výsledky liečby a zmierniť nežiadúce účinky chemoterapie a chirurgickej liečby, V úvode kapitoly č. 3 autor popisuje koncept mobilných pohotovostných nemocníc a ich súčasnu existenciu, systém TRIAGE pacientov, ktorý sa využíva v súčasnej dobe rutinne na urgentných príjmoch na Slovensku a vo svete. V ďalších kapitolách je opísaný dopodrobna koncept MPN budúcnosti, z ktorého je zjavné, že autor ma dopodrobna naštudovaný systém fungovania urgentných príjmov súčasnosti, obohatený myšlienkami technologického pokroku v oblasti letectva, medicíny a technológie , ktorý nás v budúcnosti s veľkou istotou očakáva . Oceňujem autorovu návštevu urgentného príjmu a naštudovanie danej problematiky, ktorá ako z práce vyplýva je na vysokej úrovni. **MUDr. Róbert Křemen, UNLP, Klinika úrazovej chirurgie, Košice**

KONŠTRUKČNÉ A MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE

Vzhľadom na to, že sa jedná o lietajúci objekt, návrh tvaru, konštrukcií a materiálového prevedenia modulov MEH vychádza z princípov využívaných v letectve.

Konštrukcie MEH sú založené na polškrupinových konštrukcií so sendvičových štruktúr na báze uhlíku a hliníku.

Schéma polškrupinovej konštrukcie

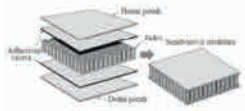
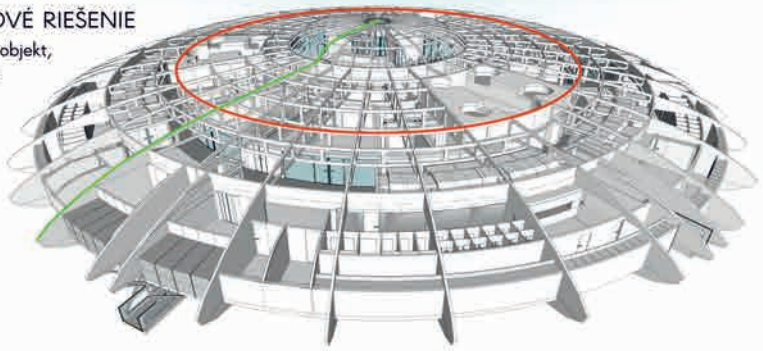
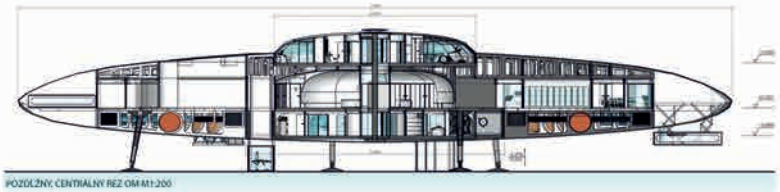

Schéma sendvičovej štruktúry

POZDĽŽNY CENTRÁLNY REZ OM M1:200

POHON, ENERGETIKA

Energetickým zdrojom modulov MEH budú regulovateľné mikroreaktory.
Tieto reaktory biudú taktiež slúžiť na napájanie antigravitačného motora.

Legenda:
1- Antigravitačný motor
2- Mikroreaktor
3- Transformátor
4- Regulátor
5- Chladiaci systém
6- Generátor

Schéma návrhu energetického segmentu

Mikroreaktor spoločnosti Radiant

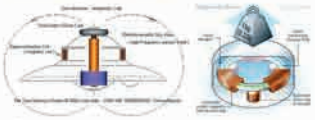

Schéma princípu Leonovho antigravitačného motora

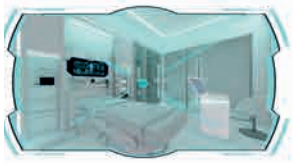
LOŽKOVÝ MODUL

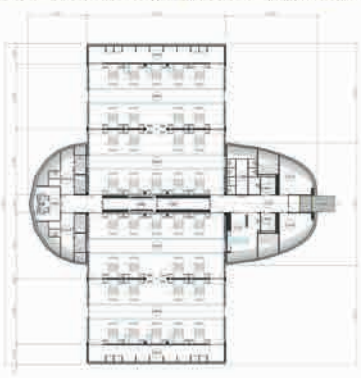
Ložkový modul primárne slúži na zvýšenie kapacít operačného modulu, je aj samostatne využiteľný v prípade katastrof menšieho rozsahu.

ŽKOVÝ MODUL, JIS,
NTERIÉROVÝ POHĽAD

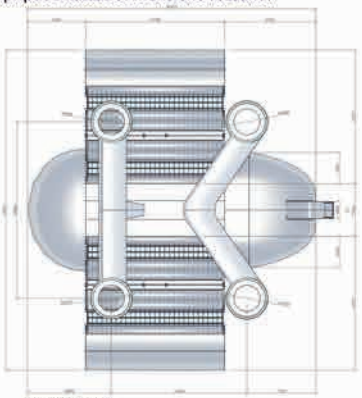

ŽKOVÝ MODUL, AMBULANCIA,
NTERIÉROVÝ POHĽAD

PÔDORYS S POPISOM MIESTNOSTÍ,
ROZLOŽENÝ STAV

POHĽAD ZHORA
ROZLOŽENÝ STAV

EXPANZNÉ KONŠTRUKCIE

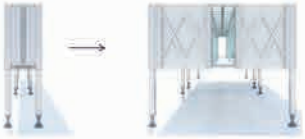

SCHÉMA EXPANZNEJ KONŠTRUKCIE

SCHÉMA EXPANZNEJ KONŠTRUKCIE V REZE

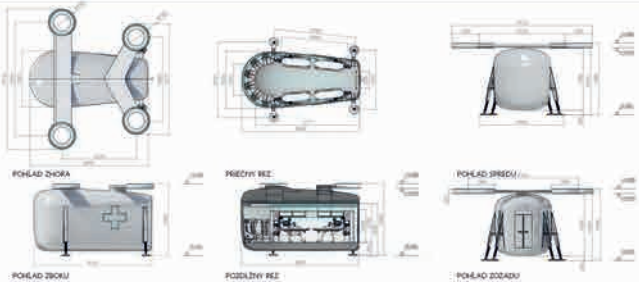

SCHÉMA ROZLOŽENIA LÔŽOK

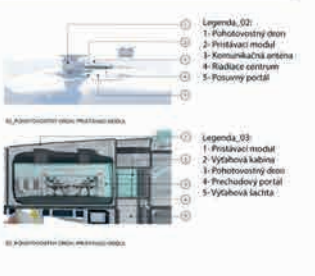
POHOTOVOSTNÝ MODUL

OHOTOVOSTNÝ MODUL,
NTERIÉROVÝ POHĽAD

POHĽAD ZHORA
PRIEČNY REZ
POHĽAD SPREDU
POHĽAD ZBOKU
POZDĽŽNY REZ
POHĽAD ZOZADU

Legenda_02:
1- Pohotovostný dron
2- Pristávací modul
3- Komunikačná anténa
4- Riadiace centrum
5- Posuvný portál

Legenda_03:
1- Pristávací modul
2- Výťahová kabína
3- Pohotovostný dron
4- Prechodový portál
5- Výťahová šachta

Odmena
PRO CIVITATE

Odmena za prínosné architektonické dotvorenie existujúcej urbánnej štruktúry a skvalitnenie mestského prostredia

Ing. Klaudia Hamacková

Biele miesta na mentálnej mape mesta Žilina

Vedúci práce: Ing. Miroslav Čibik, PhD.
Partnerská univerzita: Katedra záhradnej a krajinnej architektúry,
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva,
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Anotácia

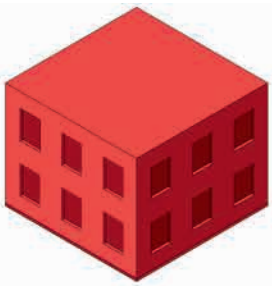
Biele miesta sa v rôznych formách vyskytujú v každom meste. Vytvárajú trhliny v mestskom tkanive a ich vnímanie sa líši v závislosti od optiky, ktorou sa na ne pozeráme. Môžeme ich vnímať ako nehostinné priestory poznačené časom, alebo ako prázdne plátna ponúkajúce nekonečné možnosti využitia. Mapovanie bielych miest v historickom jadre Žiliny vyústilo do vytvorenia pracovnej databázy, ktorej súčasťou sú otvorené voľné priestory medzi budovami; priestory bez funkcie; miesta, kde nebola dodržaná výška uličnej zástavby; prieluky či vnútrobloky. Na základe typológie priestoru boli biele miesta rozdelené do piatich scenárov. Výsledky práce sú rozdelené do dvoch komplementárnych častí: analytickej a návrhovej. Analytická časť sa zameriava na detailné zhodnotenie bielych miest v dvoch rovinách a návrhová časť obsahuje súbor odporúčaní pre transformáciu bielych miest na funkčné mikro verejné priestory. Poslednou časťou práce je vypracovanie modelov funkčnej obnovy piatich vybraných bielych miest s cieľom ich organického začlenenia do celkovej štruktúry mesta. Diplomová práca prináša komplexný materiál s návrhmi na revitalizáciu bielych miest v Žiline a otvára cestu k ich premene na živé a funkčné miesta s prínosom pre celú komunitu.

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

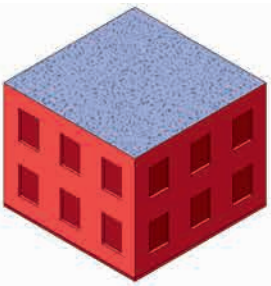
Práca absolventky SPU FZKI – KZKA príjemne prekvapila svojou témou možného využitia tzv. "bielych miest", teda nevyužitých území v centre mesta Žilina. Sympatický je typ zadania, pre túto školu pomerne netypický. Téma využitia zanedbaného urbánneho prostredia v centrách miest je však vysoko aktuálna. V súčasnosti intenzitu výraznejšieho rozvoja miest sledujeme najmä v okrajových častiach miest na voľnejších plochách. Historické územia strácajú pre investorov atraktivitu. Problém Bielych miest je čitateľný v každom meste. Práca je prehľadne koncipovaná od pomenovania problému, cez analýzu možného riešenia až po vytvorenie metodiky návrhu. Odborný jazyk práce je na úrovni, grafický prejav práce je súčasne aktuálny. Pri samotnom návrhu autorka dôsledne analyzuje vybrané územia, na základe čoho koncipuje možné návrhy riešenia. Tieto sú pre jednotlivé územia rôznorodé. Je v nich správne reflektované územie v ktorom sa nachádzajú, čím majú perspektívu na reálne využitie. Celkové vyznenie diplomovej práce pôsobí vyspelo a kultivovane. Prináša pre mesto Žilina možnosti pre" malé mestské zásahy". Koncepcia návrhu a riešenia môže byť inšpiráciou pre viaceré mestá.

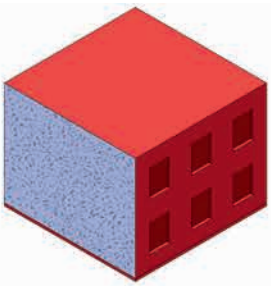
BIELE MIESTO
ČISTÉ PLÁTNO

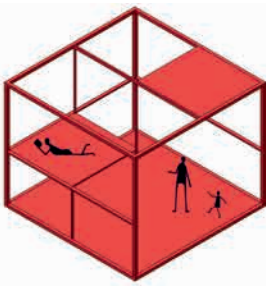
DOSTAVBA
ZACELENIE ULIČNEJ ČIARY

DOSTAVBA
ZELENÁ STRECHA

DOSTAVBA
ZELENÁ FASÁDA

VÝPLŇ
MULTIFUNKČNÝ PRVOK

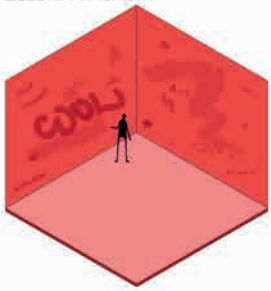
UMENIE
EXTERIÉROVÁ GALÉRIA

UMENIE
SMALL-SCALE ARCHITEKTÚRA

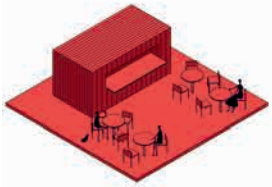
UMENIE
PERFORMANCE

UMENIE
GRAFFITI / MURAL

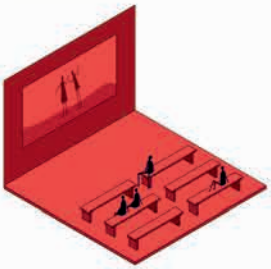
UMENIE
EFEMÉRNA / TRVALÁ INŠTALÁCIA

AKTIVITA
SEZÓNNE GASTRO

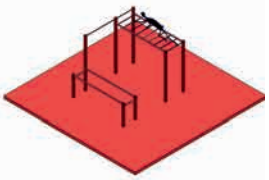
AKTIVITA
DETSKÝ HERNÝ PRVOK

AKTIVITA
VONKAJŠIE KINO

AKTIVITA
KOLEKTÍVNY ŠPORT

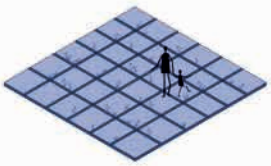
AKTIVITA
INDIVIDUÁLNY ŠPORT

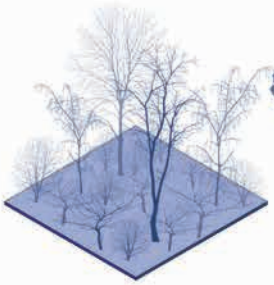
AKTIVITA
NOČNÝ ŽIVOT

ZELEŇ
SOLITÉRNY STROM

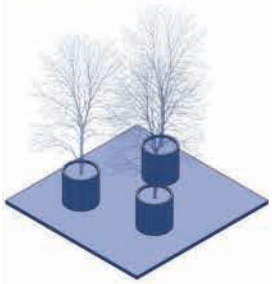
ZELEŇ
ZATRÁVNENÁ DLAŽBA

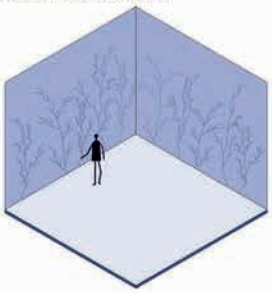
ZELEŇ
SUKCESIA

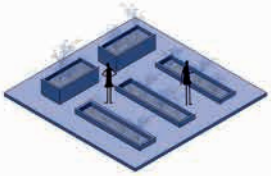
ZELEŇ
UDRŽIAVANÁ ZELEŇ

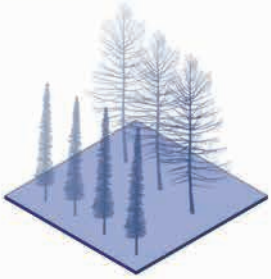
ZELEŇ
MOBILNÁ ZELEŇ

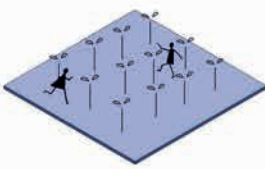
ZELEŇ
VERTIKÁLNA ZELEŇ

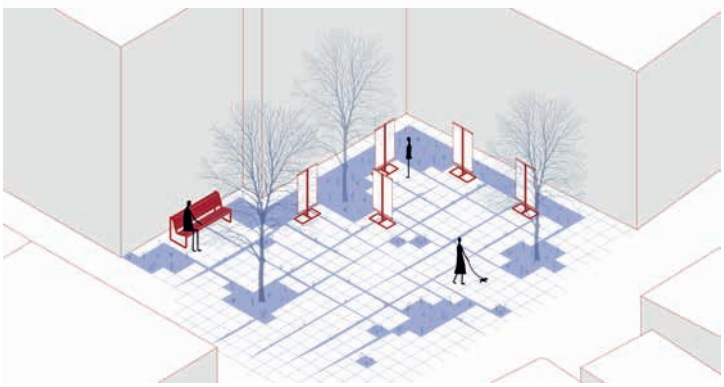
ZELEŇ
URBAN FARMING

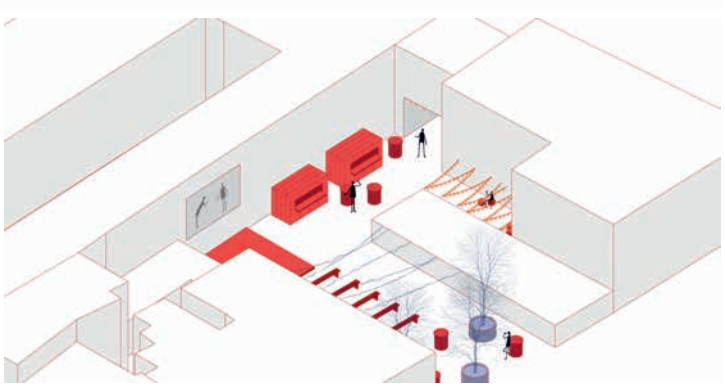

ZELEŇ
EXPERIMENTÁLNA VÝSADBA

AKTIVITA
VODNÝ PRVOK

Z posudku oponenta diplomovej práce

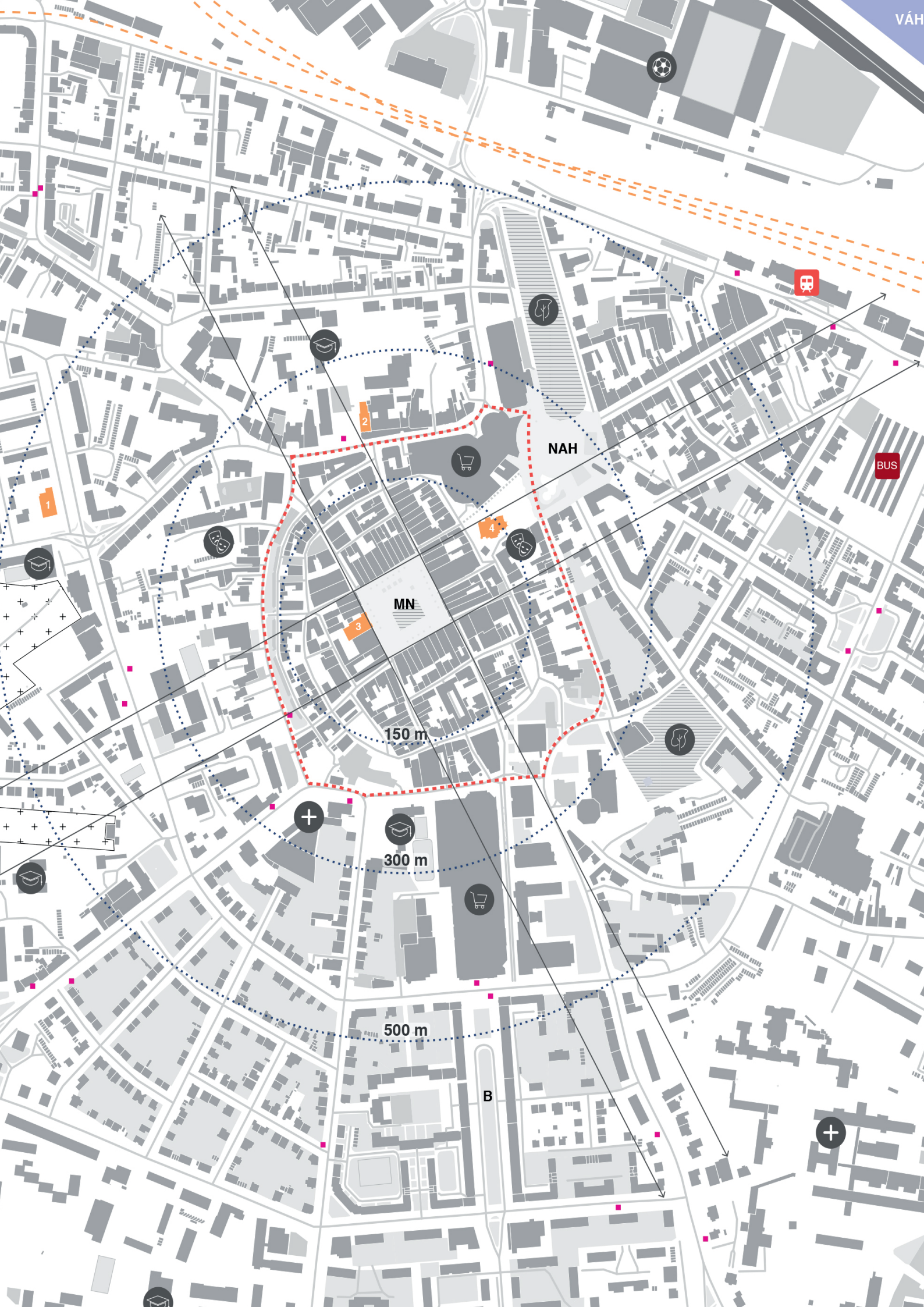
Diplomová práca Bc. Klaudie Kovalovskej sa zameriava na identifikáciu a navrhovanie potenciálneho využitia tzv. "bielych miest" v mestskom prostredí Žiliny. Ide o veľmi aktuálnu tému v oblasti urbanizmu a krajinnej architektúry, ktorá ponúka príležitosti na revitalizáciu opustených a nevyužívaných mestských zón. V úvodných kapitolách sa študentka venuje mestským štruktúram a verejným priestorom vo všeobecnosti. Rieši problematiku budovania týchto štruktúr a detailne pomenúva urbanistickou terminológiou medzery v týchto štruktúrach. V kapitole s názvom "Filozofická perspektíva" predstavuje uvažovania odborníkov na tieto prázdne miesta. Metodika diplomovej práce bola stanovená správne, od výberu vhodných miest a zberu informácií o nich, až po vypracovanie analýz vybraných z nich. Niektoré kontroverzné názory kolegov architektov a urbanistov ktoré študentka cituje by si v práci zaslúžili rozsiahlejší komentár. (napr. už dávno nie je pravdou že sa plánovanie miest obmedzuje len na dvojrozmerné územné plány.) V rámci prípadových štúdií sa v práci analyzujú rôzne referencie na využívanie bielych miest vo svete. Výber skúmaných prístupov je postačujúci a vhodne dopĺňa celú prácu. Pri konkrétnych návrhoch možných riešení sa autorka práce uchyľuje k overeným riešeniam. Pri študentskej práci by som očakával experimentálnejší a odvážnejší prístup. Práca je logicky usporiadaná, jednotlivé kapitoly a podkapitoly na seba nadväzujú a tvoria kompaktný celok. Text je písaný odborným jazykom, má jasnú štruktúru a je doplnený o relevantné grafické prílohy, ktoré podporujú vizuálne pochopenie prezentovaného obsahu. Menšie štylistické či gramatické chyby sa v texte síce vyskytujú, ale nemajú zásadný vplyv na celkovú kvalitu práce. Autorka formulovala dobre podložené závery, ktoré jasne sumarizujú prínos jej práce. Diplomová práca Bc. Klaudie Kovalovskej je vysoko kvalitná, originálna a prínosná nielen pre mesto Žilina, ale aj pre širší okruh odborníkov. **Ing. arch. Tomáš Boroš, ArtD., Fakulta umení Technickej univerzity v Košiciach, Katedra architektúry**

Z posudku vedúceho diplomovej práce

Predkladanú záverečnú diplomovú prácu považujem za veľmi kvalitnú. Študentka si tému bielych miest osvojila a zadanie po obsahovej i formálnej stránke spracovala na vysokej úrovni. Práca má vedecko-výskumný charakter a zaujme najmä jej analytická časť. Za hodnotnú považujem aj návrhovú časť, ktorá prezentuje možné scenáre obnovy bielych miest zaradených do pracovnej databázy a konkrétne riešenia aplikované na vybrané reprezentatívne priestory. Výsledky práce budú prínosné pre aktuálne bežiaci projekt KEGA 038SPU-4/2024. **Ing. Miroslav Čibik, PhD., Ústav krajinnej architektúry, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, SPU v Nitre**

VÁH
NAH
BUS
1
2
3
4
MN
150 m
300 m
500 m
B

Odmena
PRO NOVUS

Odmena za novátorský netradičný prístup k riešeniu problematiky a úroveň výrazových a výtvarných hodnôt architektonického návrhu

Mgr. arch. Soňa Polčová

Špongiové mesto

Vedúci práce: Mgr. art. Danica Pišteková, ArtD.,
Ing. arch. Tomáš Tholt, PhD.
Partnerská univerzita: Katedra architektúry,
Vysoká škola výtvarných umení

Anotácia

Diplomová práca sa zameriava na vytváranie mäkkých bioplastových štruktúr, ktoré stierajú hranice medzi prírodným a umelým prostredím. Sú to hybridy schopné lokálnej interakcie, ktoré majú potenciál nielen zlepšiť bezprostrednú mikroklímu, ale aj vytvárať nové mestské situácie a priestory koexistencie. Tieto štruktúry sú vnímané skôr ako „objektory" rozvoja rôznych veľkostí a konfigurácií, určené na ďalší výskum a pozorovanie, pričom akceptujú momenty zmeny, prekvapenia a neistoty. Téma vychádza z experimentovania so špecifickým bioplastom, ktorý sa vyznačuje radom mäkkých vlastností ako poddajnosť, zmršťovanie, zakrivovanie a degradácia. Jednou z nich je vysoká absorpcia vody, vďaka čomu by mohol potenciálne prispievať k zmierňovaniu efektu tepelného ostrova v mestách. Biomateriál vykazuje nepredvídateľné správanie. Preto je pri navrhovaní dôležité prispôsobovať jeho neustálym zmenám, namiesto pokusov o ich prísnu kontrolu. Tento prístup otvára nové možnosti architektonických priestorov ako adaptabilných systémov, ktoré nie sú len statické, ale dynamicky reagujú na sily prostredia, reflektujú prírodné procesy a sú súčasťou prirodzených cyklov.

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

Práca absolventky Mgr. arch. Soni Polčovej interdisciplinárne skúma vývoj, vlastnosti, možné charakteristiky a použitie inovatívneho materiálu BioPlast. Práca skúma jednak samotný materiál vo forme bioplastu pozostávajúceho z vrstveného ryžového papiera lepeného pomocou tekutej emulzie, zároveň sa však zameriava na jeho spájanie, tvarovanie, lepenie pomocou rozličných emulzií a následné vytváranie odlišných charakteristík materiálu samotného. Rieši správanie materiálu v interiéri, v exteriéri pri kontakte s vodou a jeho odolnosť voči poveternostným podmienkam. Zároveň však modeluje priestory, ktoré by potenciálne mohli benefitovať s vlastnosťí bioplastu. Rieši konštrukčné formy, spôsoby kotvenia a vytvára fyzické modely v mierkach aj v skutočnej veľkosti. V diskusii sme ocenili snahu vytvoriť model priestoru v životnej veľkosti v dohľadnej dobe. Výskum tohto materiálu, jeho použitia a možných charakteristík je ešte relatívne v začiatkoch no i tak je rozvinutý na viacerých úrovniach. Neukazuje finálny výsledok (na ktorý sa budeme tešiť), je skôr ukážkou procesu a rozmýšľania autorky a vďaka tejto práci sme sa aj my stali na chvíľu jej súčasťou.

Z posudku oponenta diplomovej práce

Študentka sa venuje vo svojej diplomovej práci súčasne veľmi relevantnou témou, ktorá sa zaoberá celosvetovo kritickými témami globálneho otepľovania, biodiverity a post-humanistickej, viac-druhovej architektonickej tvorby. Biomateriály sú už niekoľko rokov v popredí dizajnu a architektúry, medzi mnohými multidisciplinárnymi štúdiami, ktoré využívajú kombinované výskumné techniky a metódy na objavovanie nových možností navrhovania konštrukcií stavieb v zastavanom prostredí.

Štúdium tvorby experimentálnych architektov zo 60. rokov po súčasné práce architektonických ateliérov, ktoré experimentujú s biomateriálmi na väčších plochách tvorí bohatý základ a odrazový mostík pre ďalšie špekulácie o tom ako môžeme využiť architektonickú tvorbu na spochybnovanie a adaptovanie zavedených spoločenských konštruktov na to aby sme vytvorili zdravšie, odolnejšie a inkluzívnesie mestá.

Je očividné, že študentka strávila veľa času na dôkladných materiálových testoch a postupne nadobudla hlboké poznanie vlastností biomateriálu na báze ryžového papiera a jeho možnú aplikáciu na stavbe dočasných konštrukcií, takzvaných "objektorov" rozvoja, so zníženým dopadom na životné prostredie a s potenciálom zmazania rovnako fyzických ako aj psychologických hraníc medzi človekom a jeho biotickým a abiotickým prostredím. Študentkyn zvolený postoj ako spolupracovníčka biomateriálu radšej než jeho jednostranný manipulátor je veľmi úspešný a poukazuje na povedomie širšieho úsilia súčasných výskumov biomateriálov, ktorých cieľom nie je napodobniť vlastnosti štandardných stavebných materiálov ale objavovať nové formy a funkcie v architektonickej tvorbe v odozve na prirodzené vlastnosti biomateriálov.

Dokumentácia rozsiahlych materiálových testov (štrukturálnych aj estetických) preukazuje detailné pozorovanie a aktívne spoznávanie špecifických vlastonstí materiálu vďaka čomu mohla študentka robiť informované rozhodnutia ohľadom finálnej formy a spracovania materiálu ako napríklad smer švu, poloha sušenia atď. Obzvlášť zaujímavý bol poznatok o schopnosti materiálu zadržiavať vodu, pri čom jeho stabilita zostáva nenarušená aj pri dovŕšení limitu nasiakavosti. Tieto poznatky sú kreatívne kombinované a aplikované na vytvorenie komplexných štruktúr s rozmanitými stavebnými a estetickými vlastnostami ako aj funkciami, ktoré sú dosiahnuté cieleným rozdelením materiality. Fotodokumentácia a digitálne kresby sú pekné, avšak technická kresba s jasne vyznačenými jednotlivými komponentmi a popisom ich fyzických vlastností a špecifických funkcií ako zber, distribúcia, zadržiavanie a odparovanie vody by pomohla rýchlo a efektívne komunikovať komplexnosť štruktúry a funkčnosti týchto "objektorov" rozvoja. Taktiež ich vzualizácia vrámci väčšieho priestoru by pomohla ujasniť ako si študentka predstavuje polohu a vzťah týchto štruktúr s už existujúcimi systémami.

Jedná sa o prácu, ktorá hľadá riešenie pre aplikáciu biomateriálov v architektúre so zámerom nielen bližšie prepojiť človeka s jeho prostredím ale aj vytvoriť podmienky a príležitosti pre nové, vzájomne prospešné vzťahy, ktoré pomáhajú udržiavať a obnovovať odolnosť komplexných systémov našej planéty, aby mohla opäť prosperovať. Je teda dôležité mať holistický pohľad na celý proces tvorby – to zahŕňa kritickú analýzu vplyvu na životné prostredie nielen finálneho produktu, ale aj procesov a podmienok, ktoré viedli k jeho tvorbe - takzvaný „materiálový pas". Ťažba, spracovanie, prevoz surových materiálov všetkých komponentov štruktúry ako aj ich aplikácia, stavba, údržba a dekonštrukcia na konci sezóny hrajú rolu v celkovej environmentálnej ako aj sociálnej hodnote tvorby. To prináša otázky ako napríklad prečo ryžový papier na Slovensku? Prečo saponát? Sklenené vlákna? Kde boli tieto materiály vyrobené a ako boli spracované? Sú lokálne dostupné prírodné materiály, ktoré by mohli byť využité v tejto tvorbe bez potreby ich prevážať naprieč kontinentmi a tak minimalizovať tvorbu emisií a odpadu? Je možné vytvoriť lokálne alternatívy pre rôzne geograické/ klimatické podmienky, ktoré využívajú ich unikátne materiálové zdroje? Môže sa forma týchto štruktúr prispôsobovať maximalizácii využitia zvoleného plošného materiálu.

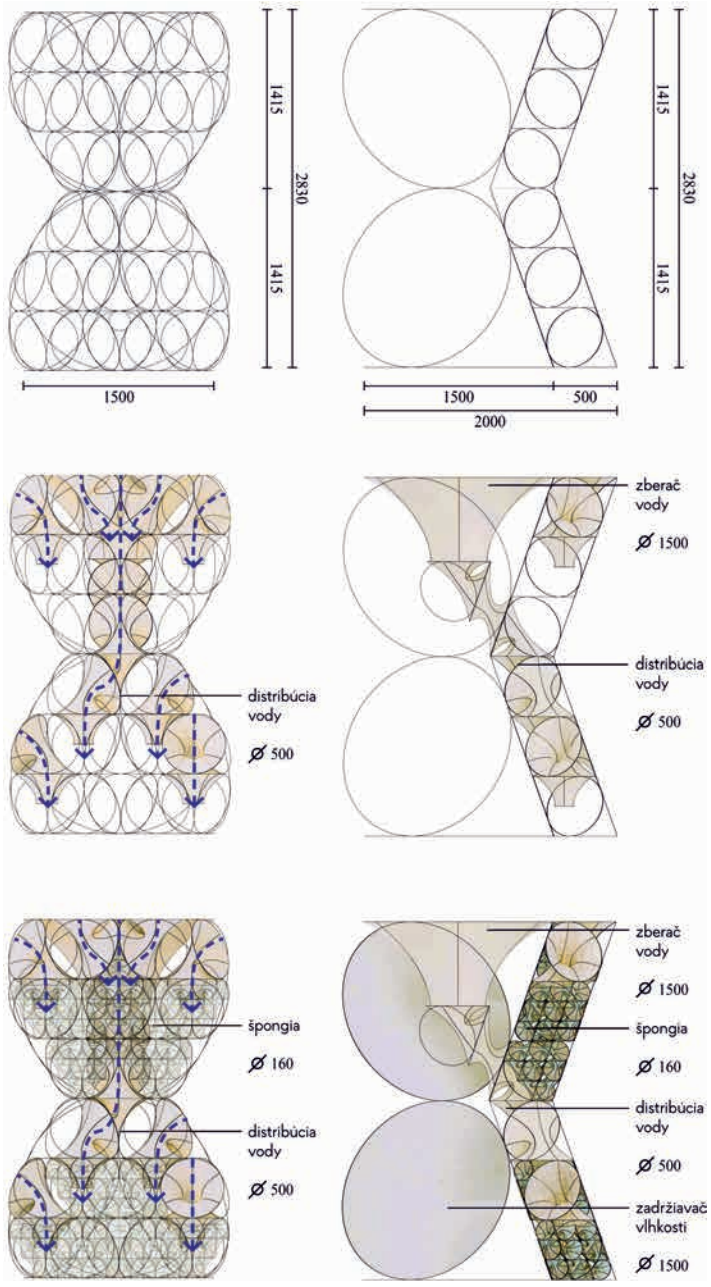
Jednoduchá dostupnosť, lacnosť a rýchla spracovateľnosť zvoleného biomateriálu ako aj jednoduchá, analógová konštrukcia finálnych foriem má potenciál prispieť k prebiehajúcemu úsiliu demokratizovať dizajn a otvárať dvere širokej verejnosti aby sa mohla zapojiť do diskusií a podieľať sa na zlepšovaní a formovaní naších miest v budúcnosti. Bolo by dobré ďalej rozvinúť zámery spoločenského prínosu tejto práce a dodatočne aj jej potenciálne aplikácie v rôznych klimatických podmienkach. Tým by sa rozšíril úmysel projektu z technickej úrovne na spoločensky integrovanú/uvedomelú tvorbu. Tvorbu, ktorá berie do úvahy vplyv nových spôsobov stavby v spolupráci s prírodným prostredím nielen pre vizuálnu stránku a technické fungovanie miest ale aj na ich sociálne, politické a ekonomické postavenie. Otázky, ktoré sa zaoberajú širším kontextom týchto "objektorov" stimulujú nové myslenie a prístup k architektúre. Ako vyzerá svet, v ktorom tieto objekty existujú? Ako fungujú mestá? Kto v nich žije a ako? Aký majú prínos tieto objekty pre naše mestá? Ako s nimi ľudia a iné živočíchy interaktujú a spolunažívajú? Ako ovplyvnia naše správanie, vzťahy a užívanie priestorov? Čo je potrebné na to aby mestá povolili stavbu týchto objektov? Kde budú existovať a počas akej doby? V akých klimatických podmienkach by boli najužitočnejšie a kde je ich účinná hranica?

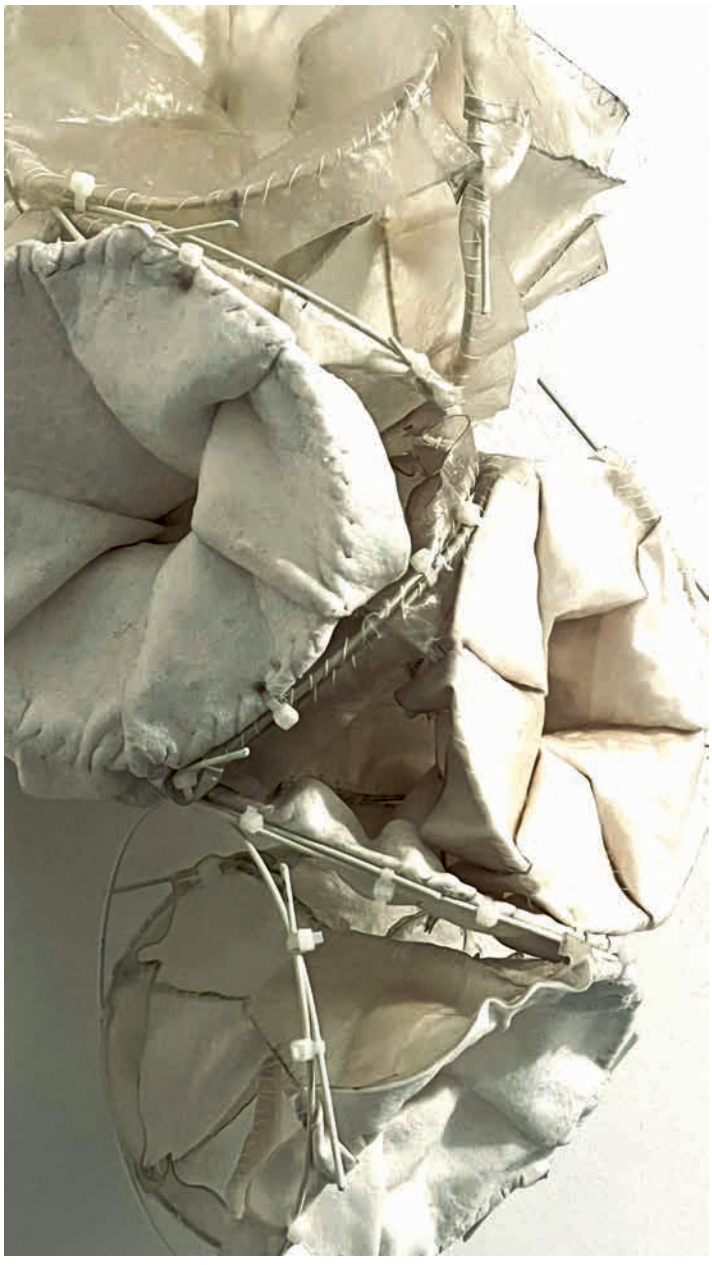
Za najpôsobivejšiu časť tejto práce považujem ako bola študentka schopná vyťažiť širokú škálu štrukturálnych a estetických vlastností biomateriálu na báze ryžového papiera pri čom v experimentoch pracovala iba s limitovaným počtom aditív. Technická stránka projektu je precízna a detailná, s viacerými testami v kontrolovaných podmienkach pop-up laboratória ako aj v nepredvídateľných, prírodných podmienkach exteriéru v rôznych časových rozpätiach. Poznatky sú úspešne aplikované na konštrukciu zaujímavých štruktúr, ktoré majú schopnosť zbierať, zadržiavať, ako aj vyparovať vlhkosť do prostredia, a tak aktívne prispievať k moderovaniu miniklím v našich mestách. Táto práca by ďalej prospela zo širšieho pohľadu a kritického postoja hlavne voči sociálnemu prínosu architektonickej tvorby. Implementácia biomateriálov v konštrukcii má potenciál narúšať stabilitu a štruktúru miest nie len fyzicky ale aj psychologicky a následne sociálne, ekonomicky, politcky aj kultúrne. Spolupráca s expertmi z iných odborov ako napríklad prírodné vedy, digitálne technológie, politické a sociálne vedy alebo aj strategický foresight a design futures by priniesla širšie rozpätie a rôznorodosť do teoretického základu a pomohla by študentke jasnejšie definovať jej pozíciu a aktívny prínos k obnoveniu a udržiavaniu často spomínaných komplexných a prepletených systémov našej planéty.

V súhrne, Špogiové Mesto je inšpirujúci a technicky pôsobivý základ pre, v čo dúfam, že bude, pokračujúce pátranie o tom, ako môžeme transformovať naše mestá v spolupráci s prírodou a tak vytvárať odolné, zdravé a prosperujúce prostredie. **MA Claudia Palčová, Experimental Designer, London, England, United Kingdom**

1415
2830
1415
1500
1415
2830
1415
1500
500
2000
distribúcia vody
Ø 500
zberač vody
Ø 1500
distribúcia vody
Ø 500
špongia
Ø 160
distribúcia vody
Ø 500
zberač vody
Ø 1500
špongia
Ø 160
distribúcia vody
Ø 500
zadržiavač vlhkosti
Ø 1500

Odmena
PRO SPIRITU

Odmena za najlepšie filozoficko – ideové spracovanie východísk návrhu a vysokú, až spirituálnu úroveň architektonického riešenia návrhu

Ing. arch. Elena Fedáková

LIMINAL

Vedúci práce: Ing. arch. Irakli Eristavi
Partnerská univerzita: Katedra architektúry,
Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach

Anotácia

Liminal/ liminalita, z latinského slova limen (prah), je kvalita nejednoznačnosti, ktorá sa vyskytuje v strednej fáze medzi dvoma východiskovými bodmi. Diplomová práca zachytáva proces poznania prahových liminálnych javov. Rozpoznáva podobné aj odlišné vlastnosti takýchto fenoménov na individuálnej aj kolektívnej úrovni. Skúma manifestáciu hraničných fáz do fyzického prostredia a určuje ich všadeprítomnú univerzálnosť. Zachytáva emocionálnu reakciu človeka na prechodné priestory a ich následnú funkciu v oblasti architektúry.

Výsledkom je návrh objektu krematória, ktorý vznikol z podstaty liminality a jej podmienením určitým druhom rituálu. Kým zosnulý človek je v takomto objekte už mŕtvy, no ešte nie pochovaný, a tým pádom fyzicky „čaká" na svoj obrad rozlúčenia a spopolnenia, pre pozostalých má návšteva priestorov mentálny, či skôr metafyzický význam. Pohrebným aktom sa vykonáva pomyselné stretnutie zosnulého jednotlivca a jeho rodiny a blízkych na hranici sveta živých a mŕtvych. Podobne chápem aj koncept návrhu nového krematória v meste Prešov, jeho umiestňujem na rozhranie svahovitého terénu ako obrazné oddelenie sveta od podsvetia, lineárny tvar celého objektu ako vytvorenie bariéry, ktorá „zabraňuje" vstupu do ríše mŕtvych, prácu s krajinou a svetlom ako pripomienku, že smrť symbolizuje prechod. Cieľom je vytvoriť vhodné prahové miesto na posledné stretnutie s blízkym človekom a jeho prípravu na ďalšie, posmrtné putovanie.

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

Práca nás berie na cestu skúmania pojmu liminal – ita. Jej teoretická časť predstavuje veľmi konzistentnú analýzu vnímania a vyjadrenia tohto pojmu ako emocionálneho aj fyzického stavu tela a duše. Subjektívne grafické spracovanie celej práce, prezentácia kompozícií, atmosfér a diagramaticke zobrazenie priestorových situácií podnecuje zmyslové vnímanie citlivého pozorovateľa a navodzuje spektrum emočných stavov.

Funkčné usporiadanie areálu a architektonické stvárnenie jednotlivých objektov má zámer pôsobiť rovnako a podnecuje návštevníka k duchovnému prežívaniu až sebareflexii.

Z posudku oponenta diplomovej práce

Elena Fedáková si za tému svojej diplomovej práce vybrala krematórium v Prešove v časti Zabíjaná. V práci nazvanej"Liminal" skúma koniec putovania, prechod z jedného do druhého sveta, stav pred a po.. Už v teoretickej časti je viac než zrejmé, že omnoho viac ako technická časť tohto náročného zadania, autorku zaujíma časť filozofická. Vnímanie témy krematória ako liminálneho priestoru je podmienené vierou v pokračovanie. Táto typológia sa dá samozrejme chápať aj ako niečo finálne a ateistické, je však nesporne humánnejšie a pravdepodobne aj zaujímavejšie a voči blízkym citlivejšie, ak sa krematórium chápe ako akýsi prechod. Predstava prežitia niekoľkých smrtí počas jedného života je nesmierne atraktívna. Otázkou samozrejme je, ako a či vôbec tieto úvahy dokáže reflektovať architektúra, ktorej poetické prostriedky napríklad v porovnaní s kinematografiou, alebo hudbou sú pomerne obmedzené. A práve preto oceňujem snahu diplomantky priniesť koncept krematória, ktorý je postavený na poetickom a filozofickom základe a ten pretaviť do architektúry. Okrem toho, že krematórium je rituálnym priestorom pre poslednú rozlúčku tak je aj strojom, takmer až priemyselnou stavbou, ktorá musí dokonale fungovať. Elena Fedáková vo svojej práci kládla dôraz na ritualitu zadania, ale podarilo sa jej pomerne elegantne túto rovinu skĺbiť s funkčnými, prevádzkovými a konštrukčnými požiadavkami. Pri študovaní tejto práce je zrejmé referovanie k Milučkého ikonickému projektu, nejedná sa však o prvoplánové inšpirovanie sa. Autorka sa z Bratislavského krematória učí a prepisuje jeho vlastnosti do novej a odlišnej situácie. Taktiež program je tu obohatený o kolumbárium, ktoré do konceptu prináša nový "z-tový" rozmer a obohacuje horizontalitu projektu o vertikálne krídlo, ktoré je akousi anti-vežou, bránou do podsvetia. Dialóg teoretickej a praktickej časti, podobne ako dialóg jednotlivých celkov projektu, robí z tejto práce zaujímavý príspevok. Mrzieť môže len priveľmi subjektívna grafická časť, kde by som uvítal súčasnejší a prepracovanejší architektonický jazyk. **Mgr. art. Aleš Šedivec, Totalstudio**

Z posudku vedúceho diplomovej práce

Diplomová práca Eleny Fedákovej do značnej miery stelesňuje to, čo mám na architektúre rád (intelektuálnu špekuláciu a pekný rez navrhovanou budovou). Je autentickou výpoveďou k téme, ktorú diplomantka považuje za dôležitú pre našu disciplínu. Ako predmet svojho skúmania si vyberá liminalitu, liminálne javy a skúsenosti, na individuálnej i kolektívnej úrovni. Teoretická časť je plnohodnotným akademickým textom, v ktorom diplomantka s podporou citácií predkladá svoju myšlienkovú konštrukciu, zavŕšenú literárnou poetickou formou. Text ostáva na antropologickéj a filozofickej platforme a zrejme by bolo zmysluplné ho väčšmi smerovať do sveta architektúry, s konkrétnymi implikáciami, referenciami a typológiami. Myslím si a verím, že si tento úsek diplomantka odložila na potenciálnu dizertačnú prácu, pretože skúmanie tohto fenoménu v rámci vývoja typológií v dejinách architektúry by si rozhodne vyžadovalo niekoľko rokov výskumnej práce. Architektúra je v teoretickej práci prítomná najmä prostredníctvom abstraktných autorských grafík pracujúcich s fragmenatmi elementov, priestorov, či architektúr. Tieto dopĺňa pôsobivý konceptuálny model. Samotný diplomový projekt je architektonickou štúdiou areálu i jednotlivých budov krematória pre mesto Prešov v lokalite Cemjata. Zvolená typológia je adekvátnou odpoveďou na otázky, ktoré nastoľuje teoretický text a súčasne je odpoveďou na reálne potreby a zámery mesta, ktoré prostredníctvom svojich predstaviteľov zámer výstavby krematória reálne potvrdilo. Téma smrti a jej prijatia je náročná a hlboko humanistická. Ako nebyť pri návrhu architektúry zbytočne sentimentálny, ako sa neutopiť v myšlienkach Martina Heideggera či Friedricha Nietscheho? Ako neopakovať koncepty Františka Milučkého, Gočára, Wiesnera, alebo aktuálnejšie Kerstena a Davida z KGDVS? Eleninmu konceptu dôverujem. Jej krematórium je krásny stroj. Od čias Vitrúvia sa traduje, že návrh architektúry je prezentovaný trojicou zobrazení ichnographia (pôdorys), ortographia (pohľad a rez) a scenographia (trojdimenzionálne zobrazenie). Dnes sme zahltení „vizuálnom". Sme opantaní prekrásnymi prezentáciami architektúr, ktoré sa na nás „valia" zo všetkých strán. Diplomantka má na to svoj, pomerne ortodoxný pohľad. Pier Vittorio Aureli v svojom poslednom opuse Architecture and Abstraction v kapitole nazvanej Function, Diagram, Form píše o diagramatickej abstrakcii. Diagram redukuje navrhovanú architektúru na najjednoduchšiu formu funkčnej a priestorovej organizácie. Je to kompozícia stien (bez znázornenej hrúbky) definujúca jednotlivé intervaly priestoru. Diagramy predložené diplomantkou pre mňa dostatočne reprezentujú navrhovanú architektúru, a ponechávajú dostatočný priestor mojej imaginácii. Štúdia je konceptuálnym „blueprintom" nie vykonávacím projektom. Prácu diplomantky si veľmi vážim, vážim si jej hĺbavosť a záujem o našu disciplínu v konceptuálnych a filozofických súvislostiach. Táto diplomová práca napriek mnohým nedostatkom stelesňuje silný architektonický koncept. Elena dokázala svoju schopnosť samostatnej práce a napriek tomu, že sa v predchádzajúcich úsekoch štúdia intenzívne bránila, konečne navrhla naozajstný „veľký dom", doplnený dvoma menšími domami a lúkou. **Ing. arch. Irakli Eristavi**

Odmena PRO URBIS

Odmena za riešenie, ktoré je príspevkom pre skvalitnenie mestského prostredia a environmentálny prístup k riešeniu problematiky

Ing. Henrieta Horváthová

Polyfunkčný objekt Kamenné námestie, Bratislava

Vedúci práce: Ing. arch. Ilja Skoček

Partnerská univerzita: Katedra architektúry, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Anotácia

Kamenné námestie vďaka svojej prominentnej polohe a historickým súvislostiam bolo vždy pokladané za obchodno-spoločenské centrum Bratislavy. Vďaka tomuto prvenstvu však podliehalo mnoho násilným zmenám čo spôsobilo nesystematický vývoj mestského priestoru. Výsledkom týchto zmien je bez kontextu okolia osadený solitérny objekt s roztrieštenými zvyškami pôvodnej zástavby. Alarmujúci stav tohto urbánneho celku v tesnej blízkosti Bratislavských ikon podnecuje na rôzne urbanisticko-architektonické štúdie už dlhé roky. Pri poslednej súťaži na námestie SNP ostala časť Kamenného námestia nedoriešená. Štítová stena a dvorová fasáda Steinerovho domu sa týčia do verejného priestoru a tak vytvárajú nevhodné vyvrcholenie spodného pohľadu námestia SNP.

V urbanistickom kontexte možno vnímať akýsi prstenec, mestský bulvár pozdĺž okraja historického jadra Bratislavy. Časť mestského bulváru, ktorý prechádza naším riešeným územím ostal otvoreným. V prvom kroku dobudovávam hmotu mestského bloku, pričom zapájam existujúci objekt Steinerov dom do urbánnej štruktúry. Nová hmota nám definuje 3 nové námestia A, B, C. Na základe analýz využitia verejných priestorov zastavujem priestor C, dopĺňam tak hlavný mestský bulvár vytváram výškovú dominantu územia. Návrh taktiež počíta so zmenou dopravy, ktorá vychádza zo súťaže na námestie SNP. Najväčším zásahom je prerušenie hlavnej tepny ulice Špitálska. Vytvára sa tak dôležité priame pešie prepojenie Kamenného námestia s historickým centrom. Cieľom urbanisticko-architektonického návrhu je vytvorenie dôstojného mestského centra, ktorý si Bratislava zaslúži.

Hodnotenie porotou Ceny profesora Jozefa Lacka 2024

Prácu absolventky Ing. Henriety Horváthovej zo Stavebnej fakulty STU v Bratislave definuje komplexne zvládnuté urbanisticko-architektonické zadanie v silne urbanizovanom, mestskom prostredí definovanom Námestím Nežnej revolúcie a obchodným domom Prior. Návrh stavia na urbanizácií a zahustení mestského prostredia, ktoré rieši osadením dvoch uzatvorených mestských blokov logicky osadených voči sebe tak, aby jasne definovali novovytvorené komunikácie a námestia a zároveň zakomponovali jestvujúci bytový dom, ktorý je dnes

v súlade so súčasným vnímaním mesta a teda so zvýšenou prioritou chodcov. Funkčná náplň objektov je mestského charakteru - hotel, bývanie, administratíva a obchodné priestory v parteri domov a spĺňa predpoklady trvalej udržateľnosti. Architektúra je triezva, nekričí, má svoje opodstatnenie nepútať na seba pozornosť medzi dvoma významnými objektmi modernej architektúry. Logicky osádza vežu, jej výšku definuje prienik medzi výškovými dominantami územia. Otáznym zostáva automobilové napojenie z Dunajskej ulice, ktoré vyžaduje značné navýšenie dopravnej kapacity. Relevantné hodnotenie by však vyžadovalo viac času na pochopenie celého zadania a možných východísk. Diskutované bolo aj architektonické stvárnenie objektov a otázka, či by sa napríklad heterogénnejšia fasáda v kontexte územia nemohla správať mierkotvornejšie a samotné objekty by mohli byť vnímané ako prírodezenjšia súčasť územia. Tieto otázky však vzbudzujú skôr akúsi zvedavosť nad možnými scenármi vývoja. Práca ukazuje ucelené, logické a najmä systematické uvažovanie nad všetkými úrovňami problémov v zadaní a výsledkom je logický a vyzretý návrh v priereze všetkých mierok v riešenom území.

Z posudku oponenta diplomovej práce

Hoci téma diplomovej práce znie „Polyfunkčný objekt na Kamennom námestí" jej skutočný obsah je omnoho širší a kľúčovým je najmä urbanistické riešenie jedného z najvýznamnejších námestí Bratislavy. Turbulentná urbanizácia prebiehajúca v prvej ale aj druhej polovici 20. storočia priniesla do tohto územia množstvo ikonických stavieb ale zanechala tu aj torzá pôvodných uličných priestorov vo forme domov, ktoré tu ostali stáť s odhalenými štítmi, ktoré ešte viac zvýrazňujú narušenú štruktúru miesta. Takýmto je aj bytový dom od Endre Steinera, zaoberajúci kľúčovú polohu na začiatku Dunajskej ulice. Diplomantka si na základe analýz a štúdia historických podkladov zvolila metódu dobudovania mestského bloku, ktorý do istej miery kopíruje pôvodné uličné línie s ambíciou zapojiť „Steinerov dom" do urbánnej štruktúry. Benefitom tohto prístupu je jednak „ukrytie" dvorovej fasády objektu, ale najmä jasné zadefinovanie verejných priestorov - námestí novou architektúrou. Ako sama píše „Objem nového objektu nám definuje 3 námestia A,B,C." Autorka však išla ďalej a na základe analýz pôvodnej hustoty zastavanosti sa rozhodla zastavať priestor C a okrem 8 podlažného bloku, tu vztýčiť aj 18 podlažnú dominantu hotela, ktorú vysunula do križovatky čím jasne opticky uzavrela priestor námestia SNP. Týmto krokom aj dodefinovala Kamenné námestie, ktoré môžeme chápať ako dlhý lineárny priestor pozdĺž hotela Kyjev s lichobežníkovým zálivom pred „starým Priorom". Táto urbanistická koncepcia je legitímna, inšpiratívna, podložená analýzami a v súlade s tendenciami zahusťovania mesta. Navyše necháva v plnej sile vyznieť neskoro modernistické dielo architekta Matušíka. Myslím si však, že v niektorých častiach by bolo dobré trochu ubrať, konkrétne severovýchodné nárožie navrhovaného objektu by mohlo ustúpiť, aby sa zmiernilo „napätie" medzi ostrým nárožím „starého Priora" čím by sa zvýraznila pešia línia, ktorá týmto územím prirodzene prechádza. Navrhovaný vežový objekt hotela až príliš sebavedome „vstupuje" do križovatky, aj tu by bolo dobré nechať viac „vzduchu", pričom nič nenamietam voči vežovému domu, ktorý umocňuje tento centrálny mestský priestor a stáva sa orientačným bodom aj z diaľkových pohľadov. Dispozičné riešenie dvojice objektov je riešené vcelku prehľadne a logicky. Hotel aj bývanie v kombinácii s obchodným parterom tvorí ten pravý mestský mix, otázna je funkcia kinosály. V bezprostrednom okolí bolo v minulosti niekoľko kín a zanikli, preto by bolo možno lepšie uvažovať o komunitnom centre s multifunkčnou sálou, prípadne iným prenajímateľným priestorom. Celkové architektonické riešenie je kultivované a opakujúci sa raster okenných otvorov pôsobí zjednocujúcim dojmov. Inšpiratívnej témy sa diplomantka zhostila na vysokej úrovni a zvládla vytvoriť koncept riešenia, ktorý by bol pre centrum Bratislavy nesporným prínosom. Opierajúc sa o historické súvislosti a to nielen urbanisticko - architektonické, výsostne súčasnými prostriedkami, dopovedala priestor Kamenného námestia a vtlačila mu pečať novej kvality. Architektonicko - výtvarné riešenie je zvládnuté presvedčivo a jasne graficky podané. Konštrukčné riešenie je premyslené a realizovateľné, v niektorých častiach však pôsobí trochu zjednodušene. Autorka prejavila cit pre proporcie a koncepčné spracovanie a dokázala náročné a rozsiahle zadanie úspešne zvládnuť. Celkovo hodnotím diplomovú prácu Henriety Horváthovej ako premyslenú, invenčnú a veľmi dobre spracovanú. Prináša rad pozitívnych podnetov v úrovni urbanistickej ako aj v úrovni architektonickej. Vyššie uvedené výhrady a odporučenia treba vnímať ako námety ktoré, by prispeli k zvýšeniu celkovej kvality predkladaného diela. **Ing. arch. Andrej Alexy**

Z posudku vedúceho diplomovej práce

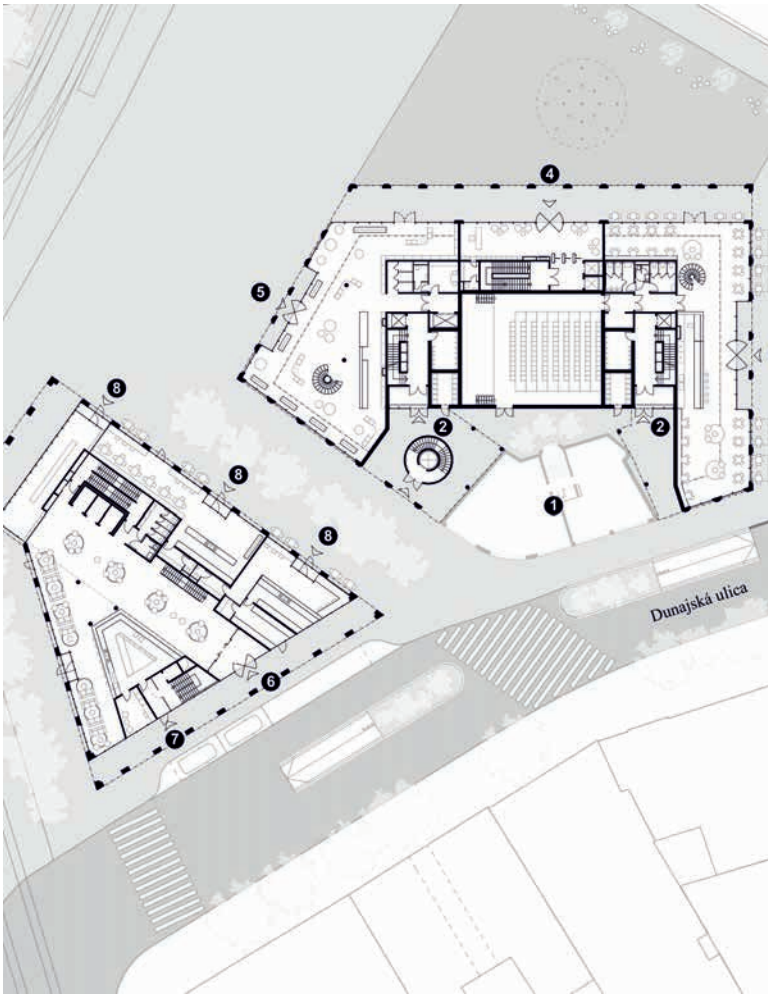
Diplomový projekt rieši zástavbu pozdĺž Dunajskej ulice v tesnom dotyku obchodného domu Prior, oproti bytovému domu Manderla. Uvažovanú zástavbu sústredí do dvoch samostatných hmôt. Prvou nižšou je polyfunkčný mestský dom s bohatým parterom a prevažujúcou funkciou bývania. Druhou časťou s výraznou výškovou dominantou je budova hotela s príslušnou vybavenosťou. Obe hmoty ,oddelené úzkou pešou spojnicou s Dunajskou ulicou , vytvárajú dvojicu nových menších námestí v adekvátnom odstupe od komplexu OD Prior a hotela Kyjev. Voľný priehľad od námestia SNP na jedinečnú panorámu modernistickej kompozície správne ostáva nezastavaný. Výšková dominanta s hierarchicky adekvátnou funkciou vytvára dominantu a vyvrcholenie námestia SNP. Celkové hmotové riešenie je síce intenzívnym, ale vhodným riešením pre tento urbanistický uzol mesta. Dispozičné riešenie náročného programu s množstvom funkcií je logické a prehľadné. Výrazové riešenie fasád je príkladom súčasnej mestskej architektúry. K zadaniu pristupovala diplomantka s maximálnou ambíciou aj nasadením. Výsledok je presvedčivý a splnil všetky požiadavky kladené na diplomovú prácu. **Ing. arch. Ilja Skoček**

Dunajská ulica

Cena profesora Jozefa Lacka 2024
Priebeh národného kola

Do súťaže bolo nominovaných, porotami jednotlivých architektonických škôl 17 absolventských projektov, tieto boli odporučené obhajobnými komisiami pre diplomové práce v jednotlivých partnerských univerzitách ako práce s najvyššou kvalitou a sú výsledkom interného výberu jednotlivých škôl, fakúlt, resp. architektonických katedier na ktorých už prebehli školské kolá tejto súťaže:

Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. arch. Tomáš Rausz
Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny
Ing. arch. Andrej Boroš

Ing. arch. Jana Magdolenová
Revitalizácia bývalého okresného výboru KSS, Prievidza
Ing. arch. Pavel Paňák

Ing. arch. Natália Orokocká
Múzeum Schindlerova archa, Brněnec, Česká republika
Ing. arch. Michal Janák

Ing. arch. Barbora Uličná
Červená Bratislava – Nájomný dom komunít
Ing. arch. Michal Janák

Ing. arch. Klaudia Ovadová
Červená Bratislava - Mestské nájomné bývanie
Ing. arch. Michal Janák

Ing. arch. Edina Koligyerová
Sídlisko Juh – Intervencie, Nové Zámky
Ing. arch. Pavel Paňák

Ing. arch. Terézia Tomášová
Škola architektúry, Devín
Ing. arch. Štefan Polakovič

Katedra architektúry, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Ing. Adam Hronský
Gardenia residence, Vikki, Helsinki
Ing.arch. Zuzana Nádaská , CSc.

Ing. Henrieta Horváthová
Polyfunkčný objekt Kamenné námestie, Bratislava
Ing. arch. Ilja Skoček

Katedra záhradnej a krajinnej architektúry, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Ing. Klaudia Hamacková
Biele miesta na mentálnej mape mesta Žilina
Ing. Miroslav Čibik, PhD.

Ing. Natália Bábiková
Návrh krajinno-architektonického riešenia nábrežia rieky v meste Nitra
doc. Ing. Attila Tóth, PhD.

Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach

Ing. arch. Elena Fedáková
LIMINAL
Ing. arch. Irakli Eristavi

Ing. arch. Peter Kopkáš
Mobilná pohotovostná nemocnica
akad. arch. Ing. Karol Gregor

Katedra architektúry, Vysoká škola výtvarných umení

Mgr. arch. Karina Guziová
Priestory emócií
doc. Ing. Ján Studený, akad. arch. PhD.

Mgr. arch. Sára Krčmáriková
(NE)determinovaný divadelný dom
doc. Mgr. art. Vít Halada, ArtD.

Mgr. arch. Soňa Polčová
Špongiové mesto
Mgr. art. Danica Pišteková, ArtD.
Ing. arch. Tomáš Tholt, PhD.

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Porota, súťažiaci, vice-prezident spolku architektov Slovenska, a garant súťaže v sídle Spolku architektov Slovenska, Balassov palác, Bratislava

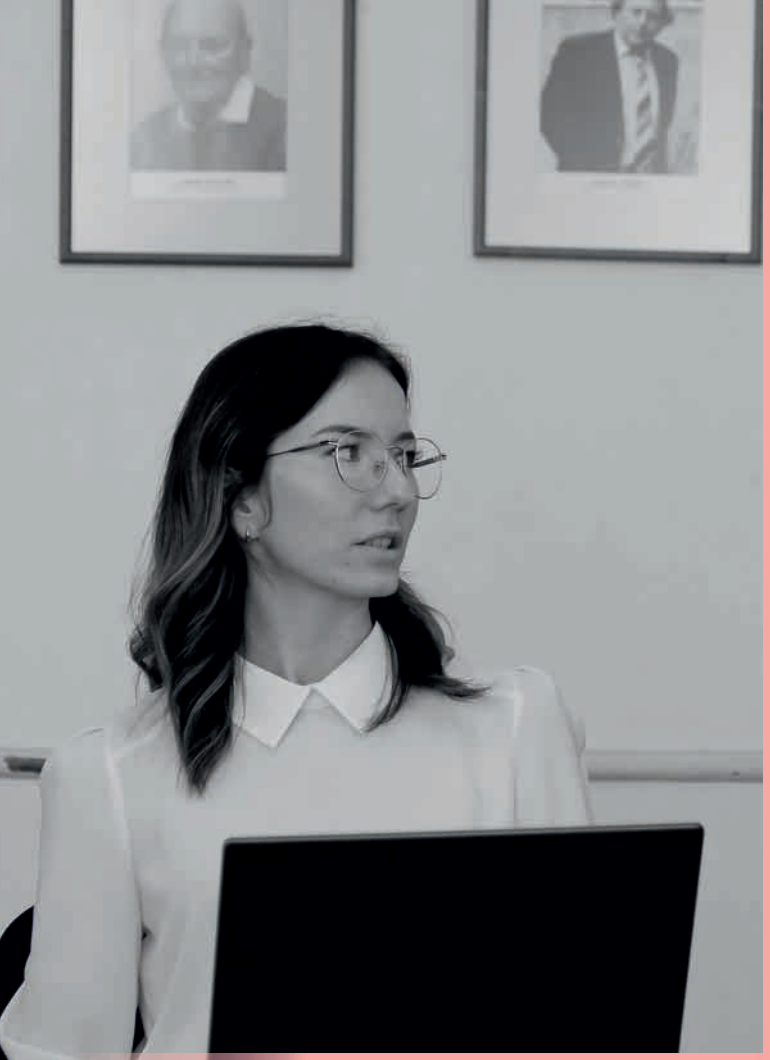
CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
úvodný príhovor vice-prezidenta Spolku architektov Slovenska,
Ing. arch. Juraja Herrmanna

ODMENA PRO SPIRITU
Ing. arch. Elena Fedáková, LIMINAL
Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Garant Ceny profesora Jozefa Lacka: Ing. arch. Jakub Hanták, a prezentácia Ing arch. Ediny Koligyerovej
s témou Sídlisko Juh – intervencie, Nové Zámky Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave

ODMENA PRO CIVITATE
Ing. Klaudia Hamacková, Biele miesta na mentálnej mape mesta Žilina
Katedra záhradnej a krajinnej architektúry, SPU v Nitre

ODMENA PRO FUTURO
Ing. arch. Peter Kopkáš, Mobilná pohotovostná nemocnica
Katedra architektúry, Fakulta umení, Technická univerzita v Košiciach

ODMENA PRO NOVUS
Mgr. arch. Soňa Polčová, Špongiové mesto
Katedra architektúry, Vysoká škola výtvarných umení

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
porota: Ing. arch. Daniel Bartoš ako predseda poroty,
Ing. arch. Andrea Macejková, Ing. arch. Matej Honč

LAUREÁT CENY PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Ing. arch. Tomáš Rausz, Oceľový ostrov – revitalizácia ropnej plošiny
Fakulta architektúry a dizajnu, Slovenská technická univerzita v Bratislave

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
porota v galérii SAS: Ing. arch. Daniel Bartoš ako predseda poroty, Ing. arch. Andrea Macejková, Ing. arch. Matej Honč

ODMENA PRO URBIS
Ing. Henrieta Horváthová, Polyfunkčný objekt Kamenné námestie, Bratislava
Katedra architektúry, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita v Bratislave

Cena profesora Jozefa Lacka 2024 vernisáž a výstava v galérii Spolku architektov Slovenska

Ing. arch. Simona Kolimárová / Guča architektúry

Dňa 18.09. 2024 sa v priestoroch sídla Spolku architektov Slovenska, v galérii SAS, konala vernisáž Ceny profesora Jozefa Lacka 2024, na ktorej sa v rovnaký čas vyhlásili aj výsledky súťaže. Do národného kola, 34. ročníka tejto Ceny, bolo nominovaných 17 diplomových projektov, ako prierez toho najlepšieho, čo vzniklo za ostatný akademický rok na pôde všetkých slovenských univerzít s architektonickým zameraním.

Tohtoročná výstava mala novinku, kde všetky prihlásené diela mali jednotný dizajn, layout posterov v súlade s novou vizuálnou identitou Cien Spolku architektov Slovenska. Cieľom je prezentovať architektonické návrhy pod hlavičkou dizajnu, ktorý bude v nasledujúcich rokoch Spolok architektov Slovenska komunikovať svojimi vlajkovými loďami - Cenami. V úvode vernisáže sa ujal slova vice-prezident SAS, Juraj Herrmann, ktorý priblížil dôležitosť vyzdvihnutia a odmenenia najlepších diplomových prác, respektíve jej autorov. V krátkosti po ňom sa ujal slova Jakub Hanták, ktorý ako tajomník súťaže zhodnotil priebeh národného kola a ohlásil výsledky.

Návštevníci mohli vidieť v priestoroch galérie SAS, 17 posterov spolu s modelmi a portfóliami, ktoré boli súčasťou prezentácie diplomantov na štátnych skúškach na pôdach jednotlivých univerzít. Asi hlavnou témou tohtoročnej Ceny bola téma rekonštrukcie, respektíve revitalizácie, ale aj úplne nové typologické experimenty, či experimenty materiálov. Rôznorodosť a pestrosť výstavy spočívala aj v prevedení modelov, ktoré účastníkom priblížili jednotlivé úvahy v trojrozmernom prevedení jednotlivých spracovaných tém a zadaní. **Autor fotografií: Simona Kolimárová, v časopise PROJEKT, 2024.**

JUNIOR

Cena profesora Jozefa Lacka 2023
výstava a diskusia na fakulte architektúry a dizajnu v rámci DAAD 2024

doc. Mgr. art. Ing. arch. Peter Mazalán, PhD.

V súčasnej situácii, kedy kultúra vo svojom najširšom zmysle slova zažíva na Slovensku neľahké obdobie, je viac ako dôležité nachádzať cesty ako ju dostávať cez jej konkrétne podoby medzi širokú verejnosť. Rovnako priblížiť jej aktérom možnosť prezentovať svoje tvorivé výsledky.

Oblasť architektúry, ktorá intenzívne formuje prostredie v ktorom žijeme, a tak práve aj ona má veľký dosah na naše vnímanie sveta, sa chce priblížiť k verejnosti na Slovensku cez viaceré aktivity svojich organizácií. Spolok architektov Slovenska odovzdáva každý rok sériu významných ocenení v oblasti architektúry.

Výstavou prác laureátov Ceny profesora Lacka 2023 som badal snahu oživiť a zmodernizovať prístup ako priblížiť laureátov v jednotlivých kategóriách aj ľuďom mimo konkrétnu oblasť. Výstava bola realizovaná v rámci renomovaného podujatia Dní architektúry a dizajnu, ktoré privítalo v Bratislave svetové mená architektov a dizajnérov. Podujatie prebiehalo od 13. 5. 2024 do 2. 6. 2024.

Prezentovať architektonické návrhy v porovnaní so zážitkovým umením a spojením moderných technológií nie je jednoduché. Autori výstavy a kreatívneho konceptu Ing. arch. Jakub Hanták a Mgr. art. Paulína Ebringerová, ArtD. pristúpili k celkovej koncepcii a vizuálnej stránke prezentácie diel svojsky. Cieľom bolo zaujať diváka, nie len toho odborného ale najmä laického. Prepojenie fyzickej inštalácie v historickej budove architekta Emila Belluša, kde sídli Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave bola najvhodnejším miestom prezentácie najkvalitnejších projektov mladých architektov a architektiek. Edukačnou formou vystavených modelov, portfólií a jasným grafickým spracovaním dokázali zaujať diváka. Monumentalita tlače laureáta dokázala návštevníkov zaujať, čo svedčilo o návštevnosti sprievodného programu v podobe diskusie, ktorú viedol tajomník ocenenia Ing. arch. Jakub Hanták.

Aktuálne Spolok architektov Slovenska zverejnil výsledky posledného ročníka súťaže, ktoré budú opäť prezentované v najbližších mesiacoch širokej verejnosti. **V časopise KONCEPT, 2024**

Ing. arch. Simona Kolimárová / Guča architektúry

Cena profesora Jozefa Lacka je udeľovaná na základe celoštátnej súťaže o najlepšiu diplomovú prácu absolventov architektonických škôl na Slovensku a je najvyšším možným ocenením ich záverečnej práce na Slovensku. Ide o trvalú poctu pamiatke architekta a predstaviteľa modernej slovenskej architektúry – profesora Jozefa Lacka, ktorý bol zároveň jedným z najvýznamnejších predstaviteľov akademickej obce dnešnej Fakulty architektúry a dizajnu STU.

Okrem spomínanej hlavnej Ceny profesora Jozefa Lacka boli tento rok odovzdávané aj odmeny vo viacerých kategóriách – odmena PRO HUMA za najlepšiu úroveň humanizácie prostredia, odmena PRO NOVUS za novátorsky netradičný prístup k riešeniu problematiky a úroveň výrazových a výtvarných hodnôt architektonického návrhu, odmena PRO CIVITATE za prínosné architektonické dotvorenie a revitalizáciu existujúcej urbánnej štruktúry a skvalitnenie mestského prostredia, odmena PRO CULTURA za inšpiratívnu kultúrnu intervenciu do histo- rického prostredia, odmena PRO URBIS za riešenie, ktoré je príspevkom pre skvalitnenie mestského prostredia a environmentálny prístup k riešeniu problematiky a v neposlednom rade odmena PRO TEORIA za najkvalitnejšie rozpracovanie teoretického princípu a analýzy riešenia architektonického návrhu.

Recenzovaná reinštalácia výstavy je už treťou inštaláciou tejto výstavy po prvýkrát bola výstava inštalovaná ihneď po vyhlásení výsledkov v októbri 2023 v priestoroch Spolku architektov Slovenska, kde tradične prebiehali výstavy všetkých ostatných ročníkov. Po druhýkrát bola výstava reinštalovaná v marci vo foyer Fakulty architektúry a dizajnu STU. Do tretice sa recenzovaná výstava opätovne objavila na pôde Fakulty architektúry a dizajnu v máji počas festivalu DAAD – Dni architektúry a dizajnu a súbežne predajného festivalu Urban Market, ktoré v priestoroch prebiehali. Snahou tak bolo odprezentovať výsledky CPJL 2023 a teda najlepšie diplomové práce študentov čo najširšej verejnosti a množstvu náhodných návštevníkov.

Autormi reinštalácie výstavy sú Jakub Hanták a Paulina Ebringerová. Výstava bola po formálnej stránke koncipovaná veľmi jednoducho a minimalisticky. Priestorovo najvýraznejším bol prvok infobanneru nesúci informácie o výstave, ale aj o diplomovej práci laureáta Matúša Stieranku. Ďalšie ocenené práce boli umiestnené po jej stranách na stojanoch. Každá z vystavených diplomových prác bola prezentovaná panelom a autorským modelom riešeného objektu. Celú výstavu pre- pájala spoločná farebnosť, ktorá je súčasťou celkovej zmeny vizuálnej identity CPJL. **V časopise PROJEKT, 2024**

CENA PROFESORA JOZEEFA LACKA 2024

Diskusia a prezentácia odmenených diplomantov na pôde Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave, v rámci festivalu Dni architektúry a dizajnu 2024. Autori výstavy: Jakub Hanták a Paulína Ebringerová, autor fotografií: Matej Kováč

SPOLOK ARCHITEKTOV SLOVENSKA
SLOVAK ARCHITECTS SOCIETY
CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2023
PRO TEORIA ODMENA
PRO URBIS ODMENA
PRO CIVITATE
PRO NOVUS ODMENA
LAUREÁT CENY PROFESORA JOZEFA LACKA 2023

CENA PROFESORA JOZEFA LACKA 2024
Akademický rok 2023/2024

Vydal Spolok architektov Slovenska
vo Vydavateľstve SAS

ISBN 978-80-89934-22-5

© SAS 2024
Vydavateľstvo Spolku architektov Slovenska
Panská 15, 811 01 Bratislava

SPOLOK ARCHITEKTOV SLOVENSKA / SLOVAK ARCHITECTS SOCIETY

Editor, redakcia, zostavil: Jakub Hanták
Grafická koncepcia, dizajn a layout: Jakub Hanták
Texty: Jakub Hanták, Daniel Bartoš, Andrea Macejková, Matej Honč, Tomáš Rausz, Peter Kopkáš, Klaudia Hamacková, Soňa Polčová, Elena Fedáková, Henrieta Horváthová, Andrej Boroš, Viliam Zajíček, Marek Košuda, Saman Saffarian, Róbert Křemen, Tomáš Boroš, Miroslav Čibik, Claudia Palčová, Aleš Šedivec, Irakli Eristavi,Andrej Alexy, Ilja Skoček, Simona Kolimárová, Peter Mazalán
Autori použitých fotografií: Jakub Hanták, Simona Kolimárová, Matej Kováč
Tlač: Fo Art, s.r.o.
Foto na obálke: Ing. arch. Tomáš Rausz - Oceľový ostrov - revitalizácia ropnej plošiny

Hlavný partner

fond na podporu umenia

Zasadnutie poroty, publikáciu, výstavu a slávnostné odovzdávanie cien z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Publikácia reprezentuje výlučne názor autorov a fond nezodpovedá za obsah publikácie.

Partneri

FVU / METROSTAV / STU FAD

Hlavný mediálny partner

PROJEKT REVUE SLOVENSKEJ ARCHITEKTÚRY

Mediálni partneri

WWW.SK ARCHINFO / ASB ARCHITEKTÚRA STAVEBNÍCTVO BIZNIS / KONCEPT

admagazin.sk / RÁDIO_FM

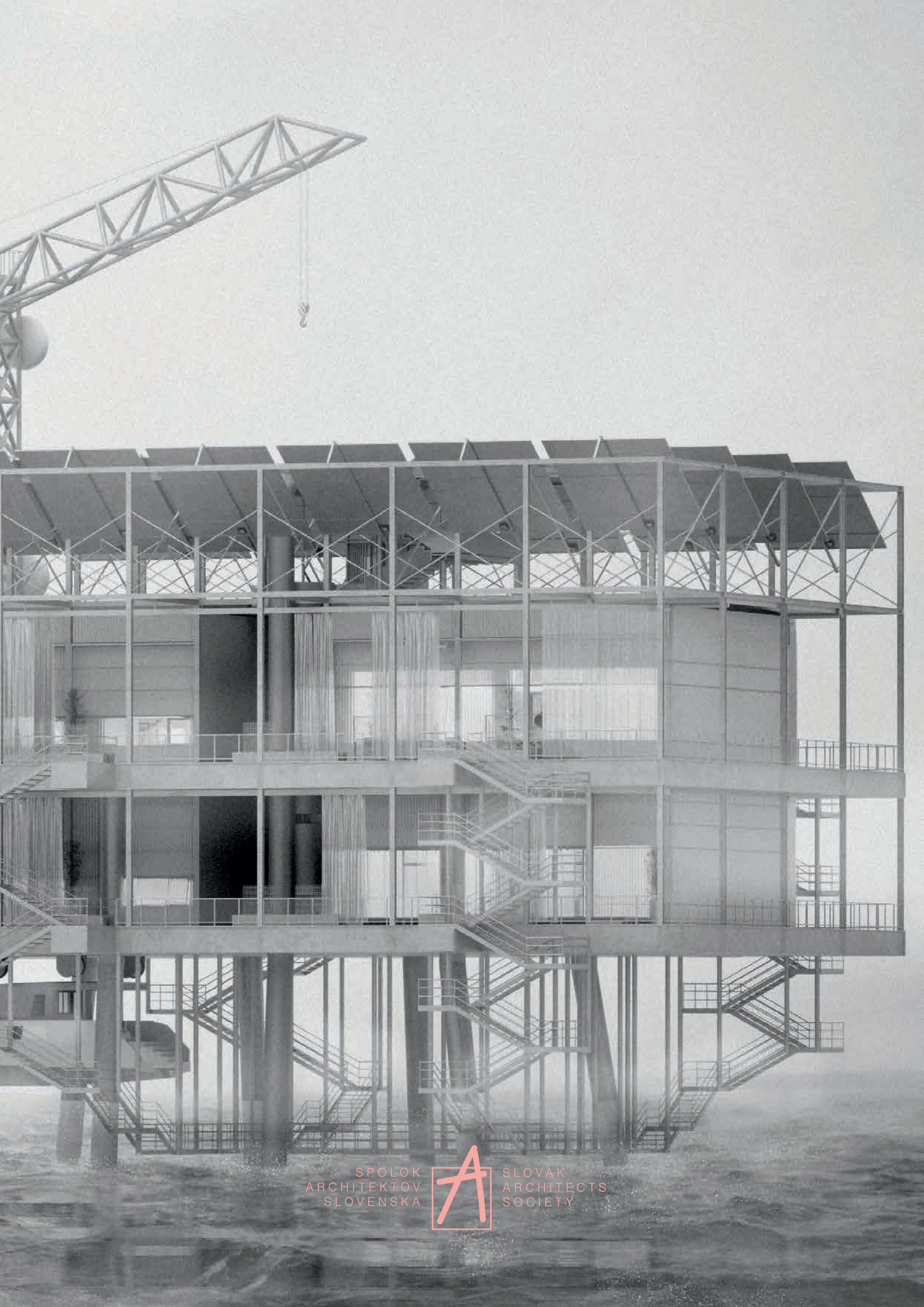
Partnerské univerzity

STU FAD SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU
STU SvF SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE STAVEBNÁ FAKULTA

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH Fakulta umení
SPU-FZKI Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva

Vernisáž k výstave s vyhlásením výsledkov,
sa bude konať 18.09.2024 o 17:00
v Galérii architektúry SAS

Výstava 34. ročníka Ceny profesora Jozefa Lacka
bude prebiehať v priestoroch Galérie architektúry SAS,
Balassov palác, Panská 15, Bratislava
20. septembra 2024 - 11.októbra 2024, Galéria je otvorená
pondelok, utorok a piatok, 11:00 - 16:00 hod.

SPOLOK
ARCHITEKTOV
SLOVENSKA
SLOVAK
ARCHITECTS
SOCIETY

ISBN 978-80-89934-22-5